

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Β΄ ΤΜΗΜΑ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα σήμερα, 11 Οκτωβρίου 2008, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.00', στην Αίθουσα 151 του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα) της Βουλής των Εφήβων, υπό την προεδρία του Βουλευτή Ευβοίας, κυρίου Αναστάσιου Λιάσκου και της Ε΄ Αντιπροέδρου της Βουλής, Βουλευτού Β΄ Πειραιώς, κυρίας Βαρβάρας Νικολαΐδου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Εκπαιδευτικά Συστήματα - Εξετάσεις (Εκπαιδευτικό Σύστημα, Εκπαιδευτικό Σύστημα και Α.Μ.Ε.Α., Εκπαιδευτικό Σύστημα και Μετανάστες, Εισαγωγικές Εξετάσεις στα ΑΕΙ και ΤΕΙ)», «Αξιολόγηση - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών», «Γλώσσα», «Υλικοτεχνική Υποδομή της Παιδείας», «Σχολικά Μαθήματα, Βιβλία και Διδακτική Μαθημάτων», «Ενισχυτική Διδασκαλία - Ολοήμερο Σχολείο», «Ανώτατη Εκπαίδευση», «Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση», «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός [Σ.Ε.Π.]», «Πολιτισμός - Πολιτιστική Κληρονομιά - Καλές Τέχνες στο Σχολείο (Πολιτιστική Κληρονομιά, Καλές Τέχνες και Σχολείο)», «Περιβάλλον και Εκπαίδευση», «Εκκλησία», «Αθλητισμός - Ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση» και Βουλή των Εφήβων, που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Βουλή των Εφήβων, ΙΓ' Σύνοδος 2007 - 2008.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Μανωλοπούλου Βασιλική (Νομός Αργολίδας), Μιχαήλ Αγγελική (Α΄ Αθηνών), Μιχαηλίδου Ήβη (Κύπρος), Μουρατίδου Μαρία (Νομός Κοζάνης), Μουτάφη Μυρτώ (Β΄ Αθηνών), Μπαλάσκας Μάριος (Β΄ Αθηνών), Μπέτσιος Αθανάσιος (Νομός Φθιώτιδας), Μπραζουκάκης Νικόλαος (Νομός Ξάνθης), Μυφτάρη Ένι (Β΄ Αθηνών), Ντυμένου Ιουλία (Νομός Ηλείας), Παδιού Ανθούλα (Νομός Μαγνησίας), Παναγιώτα Καθολική (Νομός Δωδεκανήσου), Πανηγυράκη Μαρίνα (Νομός Χανίων), Παντελίδη Γεωργία (Κύπρος), Παππά Ειρήνη (Γερμανία), Παρασκευαΐδου Ελένη (Νομός Χαλκιδικής), Παρρή - Νίκα

Δήμητρα (Νομός Πιερίας), Πίγκας Απόστολος (Επικρατείας), Πολίτης Νίκος (Νομός Αττικής), Ρέτζο Γκέραλντ (Α΄ Αθηνών), Ρούμκος Χρήστος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Σαμπαγιάν - Δίππας Γεώργιος - Αλέξανδρος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Σαχταρίδου Ηλέκτρα (Νομός Κοζάνης), Σιάτου Αναστασία (Νομός Κορινθίας), Σιβιτανίδης Ανδρέας (Κύπρος), Σίσκος Νικόλαος (Νομός Έβρου), Σιώρα Σπυριδούλα (Νομός Αρκαδίας), Σκαρτούλης Σταύρος (Νομός Καβάλας), Σταθάκη Ζωή - Ελένη (Β΄ Αθηνών), Στρατογιάννη Ελένη (Γερμανία), Σωκράτους Ηλιάνα (Κύπρος), Τζανετής Χρήστος (Β΄ Αθηνών), Τιμονίδης Νέστορας (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τσινούλη Παναγιώτα (Νομός Λάρισας), Φαρσαδάκη Βασιλική (Καναδάς), Φιλιάδου Βικεντία (Νομός Καστοριάς), Φιτνέογλου Μαρία (Νομός Καβάλας), Φραγγελάκη Ελίζα - Ελεονώρα (Νομός Κιλκίς), Χαντάβα Στέλλα (Β΄ Αθηνών), Χριστάκη Βασιλεία (Νομός Ηρακλείου) και Ψαρρού Παναγιώτα - Γεωργία (Νομός Αττικής).

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων κ. Γεώργιος Μπαμπινιώτης, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και τα μέλη της Επιτροπής κ.κ. Θεόδωρος Φορτσάκης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Ιωάννης Παρασκευόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης προσήλθαν οι κ.κ. Ιωάννης Ιωαννίδης, Υφυπουργός Πολιτισμού, αρμόδιος για θέματα Αθλητισμού και Αθανάσιος Κυριαζής, Ειδικός Γραμματέας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, καθώς και ο κ. Ευάγγελος Χρυσός, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, καθηγητής Πανεπιστημίου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, καλή σας μέρα, καλή σχολική χρονιά και καλή πρόοδο σε όλους σας.

Θέλω να μου επιτρέψετε, κατ' αρχήν, ως Πρόεδρος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, να σας καλωσορίσω στη Βουλή των Ελλήνων και στη συνεδρίαση αυτής εδώ της Επιτροπής, της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Θέλω, όμως, να μου επιτρέψετε να σας εκφράσω και τα συγχαρητήριά μου για την προσπάθεια που καταβάλλατε, η οποία, τελικά, σας έφερε μέχρι εδώ. Είναι ένα μέτρο αυτό, που καταδεικνύει και την ποιότητα του χαρακτήρα σας!

Η Βουλή των Εφήβων είναι ένας εξαιρετικός θεσμός και η εμπειρία σας από τη συμμετοχή σας σε αυτήν είναι πραγματικά σημαντική. Εάν μου επιτρέψετε την έκφραση και θα το δείτε στην πορεία του μέλλοντος - είναι μία μεγάλη "εμπειρία ζωής", καθώς θα έχετε την ευκαιρία να πάρετε μια γεύση για το πώς πραγματικά λειτουργεί η Βουλή, αλλά και οι Διαρκείς Επιτροπές της. Γιατί,

κακά τα φέματα, για να είμαστε ενεργοί πολίτες, θα πρέπει να έχουμε αντίληψη της λειτουργίας και του πολιτεύματός μας και των θεσμών. Και το λέω αυτό, γιατί πάρα πολλοί δεν έχουν ολοκληρωμένη αντίληψη αυτών των πραγμάτων.

Επιτρέψτε μου, όμως, να σας συστηθώ, πριν πάμε λίγο παρακάτω. Λέγομαι Αναστάσιος Λιάσκος. Είμαι για τρίτη συνεχή θητεία Βουλευτής, που προέρχομαι από το Νομό της Εύβοιας και κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διακυβέρνησης, από το 2004 μέχρι το 2006, υπήρξα Υφυπουργός Τουριστικής Ανάπτυξης. Αυτήν τη φορά, έχω την τιμή να είμαι Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων και Πρόεδρος στο προηγούμενο Θερινό Τμήμα.

Θέλω να σας εξηγήσω λίγο τη δομή και τη λειτουργία της Επιτροπής αυτής, αλλά και εν γένει των Επιτροπών, γενικότερα. Πριν γίνουν νόμος του Κράτους τα νομοσχέδια, τα οποία κατατίθενται στη Βουλή, συζητούνται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, δηλαδή σε μια τέτοια Επιτροπή, όπου όλα τα Κόμματα έχουν δικαίωμα προτάσεων και διορθωτικών παρεμβάσεων.

Παράλληλα - και αυτό είναι σημαντικό - παρεμβάσεις σε αυτήν την Επιτροπή κάνουν και οι εμπλεκόμενοι φορείς, οι φορείς, δηλαδή, τους οποίους αφορά το σχέδιο νόμου που κατατίθεται. Παραδείγματος χάριν, αν έχουμε ένα σχέδιο νόμου όπως αυτό που συζητήσαμε προ δέκα ημερών, που αφορά στο Μουσείο της Ακρόπολης, ποιοι μπορούσαν να ήταν οι εμπλεκόμενοι φορείς; Οι αρχαιολόγοι και κάποιοι υπάλληλοι του Υπουργείου Πολιτισμού. Αυτό εννοούμε όταν λέμε «οι εμπλεκόμενοι φορείς», οι φορείς, δηλαδή, τους οποίους αφορά το σχέδιο νόμου.

Σύμφωνα με την κοινοβουλευτική δύναμη των Κομμάτων στη Βουλή, κατά τον ίδιο τρόπο, συγκροτούνται και οι Επιτροπές. Οι Διαρκείς Επιτροπές είναι έξι. Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων είναι μία από αυτές τις έξι, που επεξεργάζεται, εξετάζει και ψηφίζει νομοσχέδια αρμοδιότητας δύο Υπουργείων: Το πρώτο είναι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και το δεύτερο είναι το Υπουργείο Πολιτισμού. Άρα, αυτή εδώ η Επιτροπή εξετάζει σχέδια νόμου που αφορούν δύο Υπουργεία, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Υπουργείο Πολιτισμού. Επίσης, συζητά θέματα συναφή με τις αρμοδιότητές της.

Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων έχει 55 μέλη, από όλα τα Κόμματα που είναι στη Βουλή. Βέβαια, όπως σας είπα και πριν, είναι σε ανάλογη σύνθεση με τη σύνθεση των Κομμάτων, όπως αυτά καταγράφονται: πρώτο, δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο.

Θα ήθελα, εδώ, να σας εξηγήσω ότι οι Βουλευτές, όπως είστε κι εσείς εκπρόσωποι συγκεκριμένων ομάδων λαού, είναι εκείνοι οι οποίοι μεταφέρουν τις απόψεις, τις σκέψεις και τις προτάσεις των πολιτών που εκπροσωπούν.

Οι Βουλευτές δεν κυβερνούν, δεν έχουν εκτελεστική εξουσία. Η εξουσία που έχουν είναι να μεταφέρουν τις απόψεις του λαού που εκπροσωπούν. Πού να τις μεταφέρουν; Προς την κάθε κυβέρνηση. Ταυτόχρονα, έχουν και μια άλλη θεσμική αρμοδιότητα: να νομοθετούν. Κατά συνέπεια, δύο είναι οι βασικές ιδιότητες των Βουλευτών: η μία να νομοθετούν, αυτό, δηλαδή, που κάνουμε, ξεκινώντας από τις Επιτροπές και καταλήγοντας στην Ολομέλεια και η άλλη ιδιότητα είναι η μεταφορά προτάσεων, αλλά και - το πιο σημαντικό - ο έλεγχος της Κυβέρνησης. Ο Βουλευτής ασκεί κοινοβουλευτικό έλεγχο και ελέγχει για πράξεις και παραλείψεις την κάθε Κυβέρνηση και το κάθε Υπουργείο. Αυτές είναι οι δύο βασικές αρμοδιότητές του.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας στην αρμόδια Επιτροπή, δηλαδή την ολοκλήρωση της συζήτησης του κάθε σχεδίου νόμου, συμπεριλαμβάνονται οι διορθώσεις και οι παρεμβάσεις. Εδώ γίνεται η επεξεργασία των προτάσεων των κομμάτων και των φορέων, δηλαδή ολοκληρώνεται η συζήτηση και το νομοσχέδιο πηγαίνει προς συζήτηση και ψήφιση στην Ολομέλεια, στην κάτω Αίθουσα. Ολοκληρώνεται, λοιπόν, εδώ και ψηφίζεται στην Ολομέλεια.

Η διαδικασία που θα ακολουθήσουμε σήμερα είναι η εξής: Καταρχήν, ο Εισηγητής της Επιτροπής θα έχει το λόγο για έξι λεπτά. Εδώ είναι το χρονόμετρο, θα το βλέπετε. Οι δηλώσεις συμμετοχής, απ' όσους από σας επιθυμούν να λάβουν το λόγο, θα γίνουν κατά τη διάρκεια της ομιλίας του Εισηγητή της Επιτροπής και όσοι επιθυμείτε να μιλήσετε, θα εγγραφείτε σ' έναν κατάλογο, με ονοματεπώνυμο και Νομό προέλευσης. Η γραμματέας θα κρατά τα ονόματα του καθενός και το Νομό προέλευσης, κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης του Εισηγητή. Μόλις τελειώσει ο Εισηγητής, δεν γράφονται ομιλητές. Έτσι ακολουθείται και η διαδικασία στη Βουλή, δηλαδή δεν μιλάμε όποτε θέλουμε. Αυτός ο κατάλογος με τα ονόματα θα είναι εδώ, στη Γραμματεία της Επιτροπής.

Οι ομιλήτριες και οι ομιλητές θα έχουν δικαίωμα λόγου για τρία λεπτά. Θέλω να σας παρακαλέσω θερμά να είστε μέσα στο όριο του χρόνου, για να μπορέσουν να μιλήσουν όσον το δυνατόν περισσότεροι και περισσότερες από εσάς. Θα σας πω εδώ ότι καμιά φορά θέλουμε να πούμε κάτι που έχουμε γράψει, αλλά μπορούμε να το πούμε πολύ καλύτερα, όταν το πλαισιώσουμε μέσα σε μια απλοϊκή σκέψη και μέσα σε λίγο χρόνο. Στο τέλος αυτής της διαδικασίας, θα διεξαχθεί η ψηφοφορία. Αυτή είναι η διαδικασία που σας προανέφερα και πιστεύω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στην ημερήσια διάταξη.

Πριν γίνει αυτό, θα ήθελα, εκφράζοντας και όλους τους συναδέλφους, να πω ότι είμαστε πολύ υπερήφανοι, ως Βουλή των Ελλήνων, που είστε ανάμεσά μας. Είστε η νέα γενιά των

Ελλήνων, η ελπίδα του τόπου, εσείς που, βλέποντας λάθη και παραλείψεις και αντιλαμβανόμενοι τη ζωή με πολύ μεγάλη ενεργητικότητα, θα είστε οι αυριανοί ενεργοί πολίτες στην κοινωνία και θα κάνετε τις παρεμβάσεις σας, έτσι ώστε να πάει ο τόπος μας ακόμα πιο μπροστά.

Πρέπει να ξέρετε ότι δεν υπάρχει έθνος το οποίο να μην εναποθέτει τις ελπίδες του στις επόμενες γενιές. Οι επόμενες γενιές είναι εκείνες που όλοι μας ελπίζουμε ότι θα είναι καλύτερες από μας και, πολλές φορές, ίσως εμείς θα πρέπει να ζητάμε συγγνώμη για λάθη και παραλείψεις, γιατί ίσως δεν είχαμε τη δυνατότητα να πράξουμε κάτι περισσότερο.

Θέλω, όμως, να σας πω ότι είναι πολύ μεγάλη χαρά μας, που μ' αυτόν το θεσμό και με σας, που θα μεταφέρετε όλα αυτά στους συμμαθητές σας, κάνουμε ενεργότερους πολίτες, πιο σκεπτόμενους και συμμετέχοντες στα κοινά.

Πολλές φορές, η πολιτική, σήμερα, αντιμετωπίζεται με μία απαξίωση. Ακούμε πολλούς νέους ανθρώπους να λένε ότι δεν ασχολούνται με την πολιτική. Αυτό είναι ένα τεράστιο λάθος. Η μη ενασχόληση με την πολιτική μοιάζει σαν κι εκείνον που λέει «δεν ασχολούμαι με τις υποθέσεις του σπιτιού μου κι έχω εξουσιοδοτήσει τη γειτονιά να το κάνει». Είναι αυτό που αναφέρει και ο Περικλής στον Επιτάφιό του. Βέβαια, δεν είναι δυνατό να θεωρούμε ότι έχουμε σοβαρή άποψη, όταν λέμε «δεν ασχολούμαι με τις υποθέσεις του σπιτιού», γιατί η πολιτική ενασχόληση, η ενασχόληση με τα κοινά, είναι ενασχόληση με τις υποθέσεις που μας αφορούν όλους, σε οποιοδήποτε επίπεδο της ζωής μας.

Κλείνοντας - γιατί μίλησα πολύ, αλλά με ενθουσιάσατε με την παρουσία σας - θέλω να μου επιτρέψετε να καλωσορίσω τους δύο αξιότιμους Καθηγητές Πανεπιστημίου που βρίσκονται κοντά μας, τον κύριο Θεόδωρο Φορτσάκη και τον κύριο Ιωάννη Παρασκευόπουλο. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσουμε που συμμετέχουν και παρακολουθούν αυτήν τη συνεδρίαση.

Θα ήθελα να καλέσω στο Βήμα τον Εισηγητή, κύριο Αθανάσιο Μπέτσιο, Έφηβο Βουλευτή από το Νομό Φθιώτιδας.

Σας ευχαριστώ θερμά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΕΤΣΙΟΣ (Νομός Φθιώτιδας): «Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι Καθηγητές, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, σχεδιάζοντας και προγραμματίζοντας σήμερα για το σχολείο και την εκπαίδευση, πρέπει να έχουμε το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, αφού η εκπαίδευση είναι υπόθεση του μέλλοντος και τα παιδιά θα αντιμετωπίσουν τον κόσμο που έρχεται και όχι τον κόσμο που έφυγε.

Σήμερα θέλουμε μία παιδεία και μία εκπαίδευση με αξίες, που να έχει ως υπόβαθρο τις αρχές

του ανθρωπισμού, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης. Θέλουμε μια παιδεία που να δίνει στους μαθητές τις σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες και να αναπτύσσει την κριτική τους ικανότητα και τη δημιουργικότητά τους.

Η χώρα μας έχει ανάγκη από ένα εκπαιδευτικό σύστημα ποιοτικό, με σύγχρονες υποδομές, όπου οι νέες τεχνολογίες θα αποτελούν το αυτονόητο και όχι το ζητούμενο, ένα εκπαιδευτικό σύστημα συνδεδεμένο με την κοινωνία, που θα δίνει όλες εκείνες τις δυνατότητες στους μαθητές να γίνουν ισότιμοι πολίτες της Ευρώπης.

Δυστυχώς, όμως, σήμερα απέχουμε απ' όλα αυτά «έτη φωτός». Τα προβλήματα στην εκπαίδευση είναι πολλά και ο κοινωνικός προβληματισμός επί του θέματος γίνεται ολοένα και πιο έντονος.

Συγκεκριμένα, πρωταρχικό πρόβλημα μπορεί να θεωρηθεί το ελλιπές περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών, τα οποία δεν ανταποκρίνονται, σε καμία περίπτωση, στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής. Θέματα όπως τα ναρκωτικά, η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, η ισότητα των δύο φύλων και τα περιβαλλοντικά προβλήματα απουσιάζουν και αυτό έχει ως συνέπεια να μην υπάρχει έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση των νέων, με αρνητικές συνέπειες, τόσο γι' αυτούς, όσο και για την κοινωνία.

Επίσης, τα σχολικά βιβλία περιέχουν πλήθος περιττών γνώσεων, πολλά δε απ' αυτά είναι ακαλαίσθητα και αντιπαιδαγωγικά.

Προβλήματα, επίσης, αντιμετωπίζουν πολλά σχολεία σε ολόκληρη την Ελλάδα και από άποψη υλικοτεχνικής υποδομής.

Καθημερινά πολλά παιδιά αναγκάζονται να παρακολουθούν μαθήματα σε κτίρια τα οποία είναι έτοιμα να καταρρεύσουν. Υπάρχουν σχολεία χωρίς αθλητικούς χώρους, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, ακόμα και αίθουσες διδασκαλίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το σχολείο στο οποίο φοιτώ, το 2ο Λύκειο Λαμίας, στο οποίο, λόγω του μεγάλου αριθμού των μαθητών, διεξάγονται μαθήματα σε κοντέινερ, στον προαύλιο χώρο του σχολείου.

Οι δαπάνες και οι πόροι που διατίθενται ακόμα στην εκπαίδευση είναι επιεικώς ανεπαρκείς για να καλύψουν τις απαιτήσεις της σωστής λειτουργίας των σχολείων. Είμαστε ουραγοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης, αφού διαθέτουμε το 3,2% του Α.Ε.Π., όταν ο μέσος όρος είναι 5,5%.

Ένα ακόμα ζήτημα, που δημιουργεί σοβαρά προβλήματα και απαιτεί σύντομα λύσεις, είναι ο

«εξετασιοκεντρικός» χαρακτήρας του σχολείου, με αποκορύφωμα το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν είναι δυνατόν, εν έτει 2008, οι μαθητές να γυρνούν ολημερίς με μια τσάντα στην πλάτη και να μάχονται να εισαχθούν σε μια σχολή, η οποία δεν είναι σίγουρο ότι θα μπορέσει να τους εξασφαλίσει μια θέση εργασίας στο μέλλον. Και, βέβαια, δεν είναι μόνο η κούραση και η ψυχολογική πίεση που υφίστανται οι μαθητές, είναι ακόμα η οικονομική αφαιμάξη των οικογενειών τους από τα φροντιστήρια. Κατά τα άλλα, όλοι κόπτονται για το δημόσιο σχολείο και τη δωρεάν παιδεία.

Η εμμονή στην αποστήθιση, σε συνδυασμό με τα ανωτέρω, είναι ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν όλοι οι μαθητές. Πολλές φορές, αυτός είναι και ο λόγος που αρκετοί απ' αυτούς απομακρύνονται από το σχολείο. Η αποστήθιση, όμως, δεν είναι μόνο ότι απωθεί τους νέους από το διάβασμα, αλλά στενεύει και τα περιθώρια σκέψης τους, μικραίνει τον πνευματικό τους κόσμο και δεν τους επιτρέπει να εκφράζονται ελεύθερα με τον δικό τους μοναδικό τρόπο.

Σοβαρό θέμα αποτελεί και η απουσία ουσιαστικού Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Απαιτείται αναβάθμιση της διδασκαλίας του μαθήματος από καταρτισμένους ειδικά εκπαιδευτικούς, οι οποίοι θα επιμορφώνονται γενικώς στα νέα δεδομένα.

Η χρήση ακόμα των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου στα σχολεία είναι υποτυπώδης. Είναι σημαντικό να σκεφτούμε πόσο πιο ενδιαφέρον και πόσο πιο ωφέλιμο θα μπορούσε να γίνει το μάθημα, μέσα από τη χρήση και την αξιοποίηση των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Το διαδίκτυο, επιπλέον, θεωρείται αναγκαίο να χρησιμοποιείται ως πηγή άντλησης πληροφοριών και πολύτιμων εγκυκλοπαιδικών γνώσεων, έτσι ώστε να δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να μελετούν και να προσεγγίζουν τη γνώση, μέσα από μια άλλη οπτική γωνία. Οι μαθησιακές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία πρέπει να καλυφθούν με επάρκεια και ευαισθησία.

Η ενισχυτική διδασκαλία, επίσης, για τη βοήθεια των αδύνατων μαθητών, δεν έχει τη θέση που της αρμόζει στο σημερινό σχολείο. Απαιτούνται ουσιαστικά μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ένας θεσμός που δεν λειτουργεί στο επίπεδο που θα έπρεπε είναι και αυτός της πρόσθετης διδακτικής στήριξης. Το πρόγραμμα πρέπει να αποκτήσει ευελιξία, να δοθούν κίνητρα στους εκπαιδευτικούς, ώστε να αποτελέσει αξιόπιστη εναλλακτική λύση απέναντι στην παραπαιδεία.

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στη λειτουργία του σχολείου είναι, επίσης, πολύ ουσιαστικός. Θέλουμε καθηγητές δίκαιους, αμερόληπτους, επιμορφωμένους και καλά αμειβόμενους. Καθηγητές που να βρίσκονται κοντά μας, μέσα και έξω από το σχολείο, που να κατανοούν τα προβλήματά μας, βοηθώντας μας να τα επιλύσουμε.

Το εκπαιδευτικό μας σύστημα, επιπλέον, δεν πρέπει να είναι συγκεντρωτικό και ομοιόμορφο. Απαιτείται να λαμβάνονται πρωτοβουλίες από τις σχολικές μονάδες και πολλές αποφάσεις να λαμβάνονται σε περιφερειακό επίπεδο, αφού τα προβλήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα από ανθρώπους που βρίσκονται κοντά στις πηγές αυτών και οι οποίοι μπορούν να δρουν άμεσα.

Αγαπητοί συμμαθητές, όλοι υποστηρίζουν ότι η παιδεία πρέπει να αποτελέσει εθνική προτεραιότητα. Δυστυχώς, όμως, δεν βλέπουμε μέτρα και δράσεις από την Πολιτεία προς αυτήν την κατεύθυνση. Πρέπει εμείς οι νέοι να αποτελέσουμε την «αιχμή του δόρατος» ενός κοινωνικού κινήματος που θα φέρει την εκπαίδευση και το σχολείο στη θέση που του αρμόζει, ενός κινήματος που θα αναγκάσει τις πολιτικές δυνάμεις της πατρίδας μας να αναλάβουν τις ευθύνες τους, όχι μόνο με λόγια, αλλά με ουσιαστικά έργα.

Σας ευχαριστώ».

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέλω να ευχαριστήσω και εγώ τον Εισηγητή, διότι ήταν πιο σύντομος από το χρόνο του. Ήταν ολοκληρωμένη Εισήγηση, σε πολύ σύντομο χρόνο. Τον ευχαριστώ θερμά.

Το λόγο έχει τώρα η κ. Φαρσαδάκη Βασιλική, για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΦΑΡΣΑΔΑΚΗ (Καναδάς): Εντιμότατοι κύριοι σύνεδροι, χαίρετε.

Πριν από 2 περίπου χρόνια, είχα την ευκαιρία να φοιτήσω στο δημόσιο λύκειο της γειτονιάς μου, στην Αθήνα, για μια περίοδο 5 περίπου μηνών. Με λύπη σας λέω πως, από τους 5 μήνες, που είχαμε μάθημα, αθροιστικά, τους 3 από αυτούς είχαμε κατάληψη. Δεν θα προσπαθήσω να απαντήσω στο γιατί, αλλά στο πώς αυτά τα παιδιά φτάνουν να βρίσκονται πίσω από την καγκελόπορτα του σχολείου τους και πώς αντιμετωπίζεται αυτή η κατάσταση από τους καθηγητές και τους γονείς των παιδιών.

Κατ' αρχήν, πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι τα παιδιά τα ίδια δεν ευθύνονται για τη μόρφωση και την αγωγή τους. Οι δύο μεγάλοι παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση της αγωγής των παιδιών είναι το σπίτι και το σχολείο ή αλλιώς οι γονείς και οι καθηγητές. Όντας κόρη εκπαιδευτικού, ξέρω να μιλήσω για τις ανάγκες και αυτών. Γνωρίζω από πρώτο χέρι τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα ενός εκπαιδευτικού.

Πρώτα-πρώτα, ένα κύριο μειονέκτημα είναι, όπως όλοι γνωρίζουμε το γεγονός, ότι το εισόδημα ενός Έλληνα εκπαιδευτικού είναι μάλλον πενιχρό. Για τη μίζερη εκπαίδευση, ευθύνονται άμεσα η μίζερη νοοτροπία και ο μίζερος τρόπος ζωής. Όταν ο μισθός του καθηγητή στην Ελλάδα

ισούται με το 1/5 του μισθού των συναδέλφων του σε χώρες με υποδειγματική εκπαίδευση, όπως ο Καναδάς, τότε αντιλαμβανόμαστε γιατί ο εκπαιδευτικός στην Ελλάδα δεν δίνει τον καλύτερο εαυτό του το πρωί στο σχολείο. Αυτόν τον καλύτερο εαυτό, τον φυλάει για το βράδυ, στο φροντιστήριο, όπου θα προσπαθήσει να λύσει το βιοποριστικό του πρόβλημα. Αυτή η νοοτροπία έχει περάσει στην καθημερινότητα των εκπαιδευτικών, με αποτέλεσμα οι ίδιοι, οι οικογένειές τους, καθώς και οι μαθητές τους, να είναι δυστυχισμένοι.

Παράλληλα, οι γονείς των μαθητών έχουν μια παρόμοια νοοτροπία γύρω από τα εισοδήματά τους, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να επικεντρωθούν σε μια απασχόληση. Το γεγονός αυτό, όμως, για μια ακόμα φορά, έχει αρνητική επίδραση στο μαθητή. Και αυτό διότι ο μαθητής νιώθει παραμελημένος.

Εδώ δεν έχω έρθει για να κρίνω ποιος ευθύνεται ή ποιος δεν ευθύνεται. Ονειρεύομαι, όμως, μια πολιτική ηγεσία με ευαισθησίες και ιδανικά, που θα έχει το θάρρος να επενδύσει πάνω στην εκπαίδευση και σε όσους εμπλέκονται σ' αυτήν. Υπάρχουν κράτη όπως ο Καναδάς, όπου μετέχω, που έχει υποδειγματικό εκπαιδευτικό σύστημα. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα που ενισχύει τη σχολική και κυρίως τη δημόσια εκπαίδευση. Αποδυναμώνει την παραπαιδεία, ενθαρρύνει το σύνολο των μαθητών και κυρίως τα παιδιά των μεταναστών να επισκέπτονται τις πλούσιες δημόσιες βιβλιοθήκες και θεωρεί δεδομένο πως έχουν όλοι δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η τακτική αυτή έχει ως αποτέλεσμα όλοι οι νέοι να έχουν ίσες ευκαιρίες στο χτίσιμο ενός αξιόλογου και αξιοπρεπούς μέλλοντος. Προσβλέπουμε και προσδοκούμε στην έντιμη πολιτική ηγεσία, που θα έχει το θάρρος και τη δύναμη να κοιτάξει το πρόβλημα της εκπαίδευσης κατάματα. Γι' αυτό είμαστε όλοι εμείς, εδώ, συγκεντρωμένοι, στο όνομα της Ελλάδας, της πατρίδας της καρδιάς μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέλω να ευχαριστήσω και εγώ την κ. Φαρσαδάκη Βασιλική. Επ' ευκαιρία, επειδή μπαίνει το ζήτημα - και θα συνεχίσουμε να σας ακούμε όλους - της καλύτερης παιδείας, απλώς να σας επισημάνω ότι αυτό αφορά όλους τους εμπλεκόμενους. Δεν είναι απλώς μια οδηγία της Πολιτείας. Αφορά όλους τους συμμετέχοντες. Για παράδειγμα, άκουσα χθες στις ειδήσεις των 8 - και γι' αυτό το καταγράψω - ότι υπάρχει κατάληψη σε λύκειο, σήμερα, με αίτημα οι καθηγητές να μην είναι πάνω από 45 ετών. Αυτό το αναφέρω, για να αξιολογήσουμε τα πεπραγμένα όλων μας. Ευχαριστώ.

Το λόγο έχει η κ. Παδιού Ανθούλα.

ΑΝΘΟΥΛΑ ΠΑΔΙΟΥ (Νομός Μαγνησίας): Κυρίες και κύριοι, στην ολότητά τους, οι μαθητές

έχουν να εκφράσουν τις διαφωνίες τους σχετικά με το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο θεωρείται αναχρονιστικό, αφού δεν λαμβάνεται η κατάλληλη μέριμνα για τη βελτίωσή του. Προτάσεις, λοιπόν, για ένα καλύτερο σχολείο, προτάσεις αναμόρφωσης του συστήματος για την εισαγωγή σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, έτσι ώστε να παρέχεται καλύτερη ποιότητα μαθήματος, μέτρα για την καλύτερη δυνατή αλλαγή της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων, ώστε να γοητεύει τον μαθητή και όχι να τον απωθεί απ' αυτό, καλύτερα βιβλία και καλύτερος τρόπος διδασκαλίας των μαθημάτων και πολλά άλλα.

Καλά όλα αυτά. Όμως, θα ήθελα να αντιτεθώ στην εμμονή κάποιων μαθητών - που ίσως να είναι και πολλοί από εμάς, σήμερα, εδώ - να απαλειφθούν τα μαθήματα Γενικής Παιδείας από το σχολικό πρόγραμμα. Είναι τόσο σπουδαία πια η εξειδίκευση; Εν μέρει, ίσως, γιατί εξυπηρετεί τις απαιτήσεις της τόσο ανταγωνιστικής σημερινής κοινωνίας.

Παρ' όλα αυτά, θεωρώ ότι το σχολείο πρέπει να παρέχει ολόπλευρη ενημέρωση, για τη δημιουργία σφαιρικής άποψης των πραγμάτων. Ας μην ξεχνάμε ότι το πρότυπο της αρχαιότητας ήταν ο καθολικός άνθρωπος. Επομένως, όσο χρειάζονται τα Αρχαία και η Ιστορία, τόσο χρειάζονται τα Μαθηματικά και η Φυσική. Ας μην απαξιούμε, λοιπόν, κανένα από τα μαθήματα του σχολείου. Είμαι σίγουρη πως είναι πολύ δύσκολο αυτό, γιατί ο χρόνος μας είναι πολύ περιορισμένος.

Γι' αυτό θα ήθελα - όπως κι όλοι πιστεύω εδώ - οι αρμόδιοι να προβληματιστούν και να πάρουν τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση αυτού του προβλήματος.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κι εμείς ευχαριστούμε την κυρία Παδιού Ανθούλα.

Πριν καλέσω στο Βήμα την κυρία Χανταβά Στέλλα, θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση. Έχουν γραφεί στον κατάλογο ομιλητών μόνο γυναίκες Έφηβοι Βουλευτές. Μήπως θα πρέπει να συμμετέχουν και κάποιοι άνδρες Έφηβοι Βουλευτές;

Το λόγο έχει η κυρία Χανταβά Στέλλα.

ΣΤΕΛΛΑ ΧΑΝΤΑΒΑ (Β' Αθηνών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές, ενταχθήκαμε όλοι στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, σύμφωνα με τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες μας για το μέλλον του τομέα αυτού. Η μόρφωση καλλιεργεί τη γνώση στο άτομο, βοηθώντας το, παράλληλα, να ενεργοποιήσει τις τυχόν δεξιότητές του.

Υπάρχει, όμως, και μία εξίσου σημαντική παράμετρος, που σχετίζεται με αυτήν και άπτεται

της έννοιας της αγωγής.

Η αγωγή, όπως και η μόρφωση, είναι επίκτητα αγαθά, με τη διαφορά ότι η μόρφωση μπορεί να προέλθει και από προσωπική προσπάθεια του καθενός. Αντίθετα, η αγωγή, για να καλλιεργηθεί, χρειάζεται το άτομο να αποκτήσει πρότυπα και αξίες.

Πέρα από την οικογένεια, σημαντικό ρόλο στη μετάδοση αγωγής διαδραματίζουν οι εκπαιδευτικοί.

Θέλω να φέρω ένα προσωπικό μου βίωμα, ως παράδειγμα, το οποίο με προβλημάτισε έντονα, σχετικά με το αν και κατά πόσο κάποιοι εκπαιδευτικοί λειτουργοί έχουν συνειδητοποιήσει την παραπάνω διάσταση του λειτουργήματός τους. Στην ώρα της Φυσικής Αγωγής, δύο συμμαθητές μου έτρεχαν σε μία αντιπαράθεση, που, στη συνέχεια, παρεκτράπηκε. Δεν υπήρχε πουθενά καθηγητής, για να τους δώσει την ευκαιρία να βρουν έναν άλλο τρόπο να λύσουν τις διαφορές τους.

Με το παράδειγμα αυτό, θέλω να τονίσω το ρόλο του εκπαιδευτικού, σήμερα, ο οποίος έχει χάσει την αξία του και από θεσμός έχει γίνει επάγγελμα. Οι καθηγητές φροντίζουν μόνο να μεταδώσουν στους μαθητές καταιγισμό πληροφοριών, χωρίς να δίνουν την επιθυμητή σημασία στην ανάπτυξη κοινωνικών αρετών και στην αγωγή των μαθητών. Το σχολείο έχει μεταμορφωθεί σε μία συνεχή πηγή γνώσεων, τις περισσότερες φορές άχρηστων και απαρχαιωμένων κι έχει πάψει να στοχεύει στον άνθρωπο.

Βέβαια, για όλα αυτά, δεν μπορούμε να κατηγορήσουμε μόνο τους καθηγητές. Ευθύνη φέρει, γενικότερα, το εκπαιδευτικό σύστημα, που έχει μετατρέψει τη Γενική Παιδεία σε μύθο. Το "εξετασιοκεντρικό" σύστημα δεν αφήνει περιθώρια για οτιδήποτε άλλο. Ακόμα κι αν κάποιοι "Δον Κιχώτες" εκπαιδευτικοί προσπαθούν να κάνουν τη διαφορά, γρήγορα αποθαρρύνονται, ερχόμενοι αντιμέτωποι με τη γραφειοκρατία, που χαρακτηρίζει το Ελληνικό Δημόσιο.

Κι εδώ καλούμαστε να προτείνουμε λύσεις.

Ο πρώτος τομέας που πρέπει να δεχθεί αλλαγές είναι η επιλογή των καθηγητών που διδάσκουν στα σχολεία. Η κατοχή γνώσεων δεν θα πρέπει να είναι το μόνο κριτήριο επιλογής των μαθητών. Η αξιολόγησή τους πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διδακτικές τους δυνατότητες και την ψυχική τους υγεία.

Ακόμα, θα ήταν εποικοδομητική η παραχώρηση μίας ή δύο διδακτικών ωρών, έτσι ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα της συζήτησης για τα θέματα που τους απασχολούν ή ακόμα να ενημερωθούν από ειδικούς, για θέματα, όπως η βία, τα ναρκωτικά και άλλα σύγχρονα κοινωνικά

προβλήματα, που μαστίζουν τους έφηβους, ανά τον κόσμο. Με τη βοήθεια αυτής της ώρας, θα αναπτυχθούν οι σχέσεις καθηγητών - μαθητών, στις οποίες πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση.

Υπάρχουν σίγουρα πολλά προβλήματα στον τομέα της Παιδείας, που αναζητούν λύσεις. Μα, κατά την άποψή μου και εκπροσωπώντας τους νέους της εποχής, πιστεύω ότι η ανθρωπιστική παιδεία των μελλοντικών πολιτών της χώρας δεν πρέπει να αφηθεί σε δεύτερη μοίρα.

Ευχαριστώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πώς τα καταφέρνετε και είστε όλοι μέσα στο χρόνο; Οι Βουλευτές δεν τα καταφέρνουν, πάντως.

Η κυρία Μανωλοπούλου Βασιλική, από το Νομό Αργολίδας, έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, με την ευκαιρία που μου δίδεται σήμερα, θα ήθελα να εκφράσω τις απόψεις μου σχετικά με τη μόδα των νέων, ως μορφή διαμαρτυρίας.

Εμείς οι νέοι, σήμερα, συχνά ακούμε τους μεγαλύτερους να μας χαρακτηρίζουν ως "emo", "trendy" κλπ. Οι μεγάλοι, όμως, δεν καταλαβαίνουν ότι εμείς εμφανιζόμαστε έτσι, γιατί έχουμε σταματήσει να φερόμαστε επιθετικά και κάνουμε μία καθιστική διαμαρτυρία. Ασχολούνται, όμως, με την εμφάνισή μας και μας κρίνουν γι' αυτή, χωρίς να κατανοούν ότι ως νέοι θέλουμε να αμφισβητήσουμε το κατεστημένο και να μας προσέξουν οι ίδιοι, οι οποίοι, στην πλειονότητά τους, αδιαφορούν για εμάς. Ψάχνουμε έναν τρόπο να κεντρίσουμε το ενδιαφέρον τους και να παλέψουμε για την πραγμάτωση των ονείρων μας. Αρνούμαστε να ζήσουμε σε έναν κόσμο γεμάτο ασχήμιες, τόσο ψυχικές όσο και πνευματικές.

Για παράδειγμα, έχει καταργηθεί ο ρόλος των φορέων κοινωνικοποίησης και κυρίως ο ρόλος του σχολείου. Είμαστε αναγκασμένοι να βρισκόμαστε συνεχώς στους δρόμους, κάνοντας φροντιστήρια, για να μπορέσουμε να ακολουθήσουμε το σύστημα. Έτσι, δεν έχουμε πρότυπα, σε μία ηλικία, μάλιστα, που διαμορφώνεται η ατομική μας ταυτότητα.

Ακόμη, η διαφήμιση και ο υπερκαταναλωτισμός κατακλύζουν τη ζωή μας και μας παρασύρουν, αφού δεν υπάρχει η κατάλληλη παιδεία. Βέβαια, όλοι γνωρίζουμε ότι όλες αυτές οι ασχήμιες οφείλονται σε οικονομικά συμφέροντα και στην εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Ωστόσο, εμείς, αν και ζούμε σε μία κοινωνία που μας δίνει ελάχιστη σημασία, δεν αμφισβητούμε τους αγώνες και τις θυσίες των μεγάλων για ένα μέλλον πιο δημοκρατικό. Αντίθετα, τους θέλουμε αρωγούς και στη δική μας προσπάθεια, για να κατακτήσουμε τα όνειρά μας και να παλέψουμε να διορθώσουμε ό,τι τώρα δεν λειτουργεί όπως θα έπρεπε.

Χρειάζεται, λοιπόν, να κάνουμε λόγο για επαναπροσδιορισμό των αξιών, τόσο σε συλλογικό, όσο και σε ατομικό επίπεδο.

Αρχικά, όλοι μαζί, ως Έλληνες, θα πρέπει να θεωρούμε το Κράτος ως κομμάτι από την ίδια μας τη ζωή και όχι να το νιώθουμε ξένο.

Ακόμη, θα πρέπει να εδραιώσουμε μία νέα κοινωνία.

Από την άλλη, όμως, και ο καθένας ατομικά οφείλει να δίνει τη δική του μάχη, ώστε να αποκτήσει την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

Επίσης, το σχολείο θα πρέπει, από το Δημοτικό, ως το Λύκειο, να μας σπλίζει με χρήσιμες γνώσεις, να μας δημιουργεί αξίες και ιδανικά και να μας κάνει να κατανοούμε σε βάθος τη σπουδαιότητα του πολιτισμού μας. Θα πρέπει αυτός ο τεχνοκρατισμός, που κυριαρχεί στις μέρες μας, να σταματήσει.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι σημασία δεν έχει αν καθένας από εμάς έχει ένα ξεχωριστό στυλ, αλλά το τι θέλει να εκφράσει μέσα από αυτό. Άλλωστε, κάθε ένας είναι μία προσωπικότητα μοναδική, ατομική και ανεπανάληπτη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ πάρα πολύ την κυρία Μανωλοπούλου Βασιλική.

Το λόγο έχει τώρα η κυρία Τσινούλη Παναγιώτα, από το Νομό Λάρισας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΣΙΝΟΥΛΗ (Νομός Λάρισας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, είναι πραγματικά μεγάλη τιμή για εμένα που βρίσκομαι, σήμερα, εδώ, ανάμεσά σας. Γι' αυτό το λόγο, θα μιλήσω για εμάς, για τη δύναμη που έχουν τα χέρια μας και την οποία έχουμε παραμελήσει.

Μιλάω για τα μαθητικά συμβούλια, τα οποία ανεχτήκαμε να παρακμάσουν, να γίνουν θεσμός - φάντασμα και να τα θυμόμαστε μόνο όταν υπάρχει ανάγκη να αναλάβει κάποιος την οργάνωση των σχολικών εκδρομών.

Σας καλώ να συνειδητοποιήσετε ότι αυτό δεν μετράει υπέρ μας. Από τώρα σας καλώ να έχετε απαιτήσεις από τη ζωή σας και από όσους την επηρεάζουν. Στη συγκεκριμένη περίπτωση; Από τον ίδιο το θεσμό και από τα ίδια τα μέλη των συμβουλίων.

Ας "ανασκουμπωθούμε" όλοι, για να φτιάξουμε, όχι τους άλλους, αλλά τους ίδιους μας τους εαυτούς, πρώτα, αφού βρούμε τι μας κάνει πραγματικά ευτυχισμένους, τι μας παθιάζει. Να αναζητήσουμε ένα χώρο, για να τον ασκήσουμε και να τον καλλιεργήσουμε. Και να, πώς δεν το

είχαμε σκεφτεί πρωτίτερα; Μπορούμε να φτιάξουμε μαθητικούς ομίλους, αθλητικούς, καλλιτεχνικούς, για τις θετικές, τις κοινωνικές επιστήμες, την τεχνολογία.

Θέλουμε, όμως, σε αυτήν την προσπάθεια, να συμμετάσχουν κι άλλοι. Η δράση μας αυτή να ωφελήσει κι άλλους. Ας διοργανώσουμε, τότε, πολιτιστικές εκδηλώσεις, μέσα ή έξω από το σχολείο, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, κινηματογραφικές προβολές, εκθέσεις ζωγραφικής.

Είμαστε, όμως, μαθητές και το διάβασμα είναι σύμφυτο με αυτή μας την ιδιότητα. Έχουμε, όμως, όλοι τη δυνατότητα να διαβάσουμε κάτι έξω από τα σχολικά εγχειρίδια; Δυστυχώς όχι.

Ας κινητοποιηθούμε, λοιπόν, για να γίνουν παντού σχολικές βιβλιοθήκες. Είμαστε, την ίδια στιγμή, νέοι άνθρωποι, γεμάτοι απορίες και ανησυχίες για τα προβλήματα που υπάρχουν γύρω μας.

Για να προχωρήσουμε στη ζωή μας, επιβάλλεται να γνωρίζουμε την πραγματικότητα. Ποιος θα μας μιλήσει γι' αυτήν; Όλοι όσοι είναι καταρτισμένοι επιστημονικά πάνω σε αυτά τα θέματα. Πραγματοποιώντας συζητήσεις και διαλέξεις μαζί τους, μπορούμε να βρούμε τις αιτίες που προκαλούν τα προβλήματα, πώς μπορούν να λυθούν και -το σημαντικότερο- τι ρόλο καλούμαστε να παίξουμε εμείς για την επίλυσή τους.

Και φτάνουμε στο επίμαχο ζήτημα των εκδρομών. Το Υπουργείο Παιδείας τονίζει τον εκπαιδευτικό τους χαρακτήρα. Τι είναι, όμως, πραγματικά, ο εκπαιδευτικός χαρακτήρας σε μία εκδρομή;

Οι σημερινές ανάγκες επιτάσσουν το εξής: Με την εκδρομή, οι μαθητές να ξεφύγουν από τη μονοπλευρικότητα του σχολείου, που στοχεύει στην αποστήθιση γνώσεων και να δουν την έξω πραγματικότητα, πώς λειτουργεί ως σύνολο. Από τη μια, να γνωρίσουν το φυσικό περιβάλλον, άμεσο και έμμεσο, να δουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και να δεθούν μαζί του, στην προσπάθεια να τα λύσουν. Από την άλλη, οι νέοι άνθρωποι έχουν σχέση αλληλεξάρτησης με το περιβάλλον που ζουν. Οι εκδρομές ανά τον ελληνικό χώρο πρέπει να έχουν και αυτή την κατεύθυνση, την επαφή με το λαϊκό πολιτισμό. Διότι εκεί θα βρούμε ποιοι είμαστε, τα στοιχεία της πολιτισμικής μας ταυτότητας.

Πρέπει, όμως, να φανούμε και αντάξιοι των αλλαγών στην εποχή μας.

Οι αλλαγές που γίνονται δεν έχουν αντίκτυπο μόνο στο περιορισμένο, γνωστό σε μας, κοινωνικό σύνολο. Ανήκουμε σε κάτι πολύ μεγαλύτερο, στην Ευρώπη, στην ανθρωπότητα ολόκληρη.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η γνωριμία μας με τον πολιτισμό των λαών της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, όπου στο μέλλον διαγράφεται πώς θα συνυπάρξουμε, τώρα με το ίδιο νόμισμα, αργότερα με το ίδιο Σύνταγμα. Έτσι, θα πορευθούμε, χωρίς να χάσουμε τον εαυτό μας, με γνώση και σεβασμό για το ποιοι είμαστε, με ανοχή και κατανόηση γι' αυτό που είναι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι.

Μη δέχεστε το συμβιβασμό, λοιπόν, με ό,τι σας λένε ότι χρειάζεστε. Να έχετε απαιτήσεις από τα συμβούλια και ταυτόχρονα βοηθείστε τα να ξεδιπλώσουν τις δυνατότητές τους, για να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Και εγώ ευχαριστώ.

Η κυρία Σιάτου Αναστασία, από το Νομό Κορινθίας, έχει το λόγο τώρα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΙΑΤΟΥ (Νομός Κορινθίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι, χωρίς την εκπαίδευση δεν μπορεί να νοηθεί ζωή. Οι σημαντικότερες εκφάνσεις, είτε τη θεωρήσουμε ως βιολογικό φαινόμενο είτε ως πνευματική, κοινωνική εκδήλωση, είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την παιδεία, γι' αυτό και η πρόοδος κάθε τομέα της ζωής του ανθρώπου περνά, χωρίς υπερβολή, μέσα από την πνευματική καλλιέργειά του. Η ανάγκη να μορφώνεται ένας άνθρωπος συνειδητοποιήθηκε από την εποχή του Σόλωνα. «Γηράσκω αεί πολλά διδασκόμενος», έλεγε ο μεγάλος σοφός.

Τα χρόνια, όμως, από τότε, πέρασαν και οι νέοι οραματίζονταν το μέλλον τους λαμπρό, έχοντας ως μόνο έρεισμά τους την εκπαίδευση. Στην εποχή μας όλα είναι τόσο διαφορετικά. Η λέξη «παιδεία» έχει ταυτιστεί στη συνείδηση των μαθητών με τον όρο «απογοήτευση». Το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας είναι αίτημα του καιρού μας να αλλάξει. Η καταλληλότερη απάντηση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει, σήμερα, η Πολιτεία, είναι να βελτιωθεί η παιδεία της, για να μπορεί να δώσει στους νέους αυτό που με τόση θέληση ζητούν.

Πλέον, η παιδεία είναι η συστηματική και ευκαιριακή απόκτηση γνώσεων. Οι γνώσεις αυτές μας είπαν πως συντελούν στο να διαμορφωθεί ο ψυχικός και πνευματικός μας κόσμος, να αναπτυχθούν οι φυσικές δεξιότητές μας και να προσαρμοστούμε στο περιβάλλον, φυσικό, αλλά και κοινωνικό. Μήπως υποτιμούν τη νοημοσύνη μας;

Η πραγματικότητα επιβεβαιώνει το αντίθετο από αυτό που ισχυρίζονται αυτοί που έχουν τα μέσα, αλλά και τον τρόπο να καθορίζουν τις ζωές μας. Η φωνή μου τώρα γίνεται κραυγή και μας ενώνει όλους. Δεν ζητάμε πολλά, αλλά αυτά που μας αξίζουν. Εμείς, η γενιά του αύριο, οραματιζόμαστε αλλιώς το μέλλον μας. Θέλουμε πραγματικές, ίσες ευκαιρίες για όλους στη μόρφωση. Ζητούμε ανθρωποκεντρική παιδεία, αυτήν που βασίζεται στην πρωτοτυπία, την ολόπλευρη καλλιέργεια, την ηθικοπνευματική ανάπτυξη του ατόμου, αυτήν που αποκρυσταλλώνει

την ιδιοσυγκρασία και την προσωπικότητά μας, αυτήν που μέσα από τις επάλξεις της απελευθερώνει πραγματική, ουσιώδη, ποιοτική γλώσσα, αυτή που δίνει σημασία στα συναισθήματα, στις ενέργειες, στις σκέψεις μας, σέβεται την εκφραστική συμπεριφορά μας, η οποία μας ολοκληρώνει ως πνευματικούς ανθρώπους και λειτουργεί εμφατικά προς εμάς και τη μετέπειτα ζωή μας.

Φανταζόμαστε ένα αύριο πιο ανθρώπινο, με ποιοτικότερους όρους ζωής. Θέλουμε να βελτιωθούν οι συνθήκες που επικρατούν στα σχολεία, να εκδίδονται νέα βιβλία, προσαρμοσμένα στις σημερινές ανάγκες, να επιμορφώνονται οι εκπαιδευτικοί, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη σύγχρονη παιδαγωγική επιστήμη, να καλλιεργείται το κριτική πνεύμα και η γόνιμη αμφισβήτηση, η γνώση να συνυφανθεί με την αρετή, να γίνεται σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός των νέων, έχοντας ως απόρροια την καταπολέμηση της ανεργίας.

Το σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να είναι ανοιχτό στις νέες ιδέες, παιδοκεντρικό, να αποβλέπει στη διαμόρφωση ελεύθερων και δημιουργικών πολιτών, να κατοχυρώνει την πρωτοβουλία και την ελευθερία του λόγου, να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές ανάγκες. Το περιεχόμενο των σπουδών να γίνει πιο σύγχρονο, καθώς είναι αναγκαία η βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών των σχολείων και όχι το πώς θα χρησιμεύουν μόνο για λόγους καλαισθησίας. Το μάθημα μπορεί να γίνει πιο ποιοτικό εάν χρησιμοποιηθούν τα κατάλληλα οπτικοακουστικά μέσα. Εάν η παιδεία μας γίνει καλύτερη, δεν θα υπολειτουργεί η παραπαιδεία και το σύστημα, από μόνο του, δεν θα ωθεί τους νέους στα φροντιστήρια. Οι γνώσεις που θα παρέχει δεν θα είναι ξερές, ούτε γενικές, αλλά ουσιώδεις και ποιοτικές.

Τέλος, ο μαθητής δεν θα χρειάζεται να αποστηθίζει στείρες γνώσεις, που θα του χρησιμεύσουν μόνο για να εισαχθεί στα Α.Ε.Ι., γεγονός που του προκαλεί άγχος, αλλά θα γνωρίζει την ουσία των πραγμάτων.

Ευχής έργον θα ήταν να παραδίδονται στο σχολείο μαθήματα ψυχολογίας, εικαστικών, μουσικής και θεατρολογίας, που θα βοηθούν τους μαθητές να αναπτύξουν πνεύμα πρωτοβουλίας και να καλλιεργήσουν την αγάπη τους για την τέχνη.

Εν κατακλείδι, ίσως να ήταν πιο αξιοκρατικό, εάν κάθε άνθρωπος, ανάλογα με τις ιδιαίτερες δεξιότητές του, διάλεγε και το περιεχόμενο των σπουδών του. Αυτό το μέλλον οραματιζόμαστε σήμερα και αυτό το μέλλον θα θελήσουμε να πραγματώσουμε αύριο.

Σας ευχαριστώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κ. Βικεντία

Φιλιάδου, από το Νομό Καστοριάς.

BIKENTIA ΦΙΛΙΑΔΟΥ (Νομός Καστοριάς): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εξαιτίας της πίεσης χρόνου, ίσως φανώ περιληπτική, μα, ζητώ την κατανόησή σας.

Το θέμα το οποίο αποφάσισα να αναπτύξω είναι η παραπαιδεία στη χώρα μας. Από την Γ' Δημοτικού όλοι μας πηγαίνουμε στα φροντιστήρια (αγγλικά, γερμανικά, υπολογιστές). Όλοι μας έχουμε αφήσει τα παιχνίδια και ό,τι άλλο χρειάζεται ένα παιδί και διαβάζουμε. Ενώ πηγαίνουμε σχολείο και κάνουμε αυτά τα μαθήματα και στο σχολείο, αυτό δεν αρκεί και χρειαζόμαστε πτυχία από τα φροντιστήρια, για να μπορέσουμε να τα χρησιμοποιήσουμε αργότερα για την επαγγελματική μας αποκατάσταση.

Αυτό δεν τιμά την ελληνική παιδεία, διότι από τη στιγμή που κάνουμε αγγλικά και γερμανικά στο σχολείο, θα έπρεπε να μας δίνονται από εκεί πτυχία, ανάλογα με τους βαθμούς μας και το πόσο γνωρίζουμε αυτές τις γλώσσες, ώστε να τα χρησιμοποιούμε και όχι να πηγαίνουμε στο φροντιστήριο όλο το απόγευμα. Επίσης, πηγαίνουμε στο φροντιστήριο και για να περάσουμε στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Οι μαθητές χωρίζονται σε τμήματα αλφαβητικά, όμως, πολλοί από εμάς δεν τα πάμε καλά στα μαθήματα θετικών ή τεχνολογικών επιστημών και άλλοι από εμάς δεν τα πάμε καλά σε μαθήματα θεωρητικών επιστημών. Αυτά τα παιδιά θα έπρεπε, προφανώς, να χωρίζονται διαφορετικά και όχι με αλφαβητική σειρά. Όσοι είναι καλοί στις θετικές και τεχνολογικές επιστήμες να αφιερώνουν λίγες περισσότερες ώρες στις θεωρητικές επιστήμες, ώστε να τα καταλαβαίνουν λίγο καλύτερα και όσοι είναι καλύτεροι στις θεωρητικές επιστήμες να αφιερώνουν λίγες περισσότερες ώρες στις θετικές επιστήμες, ώστε και εκείνοι να τα καταλαβαίνουν καλύτερα.

Ευχαριστώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει τώρα η κυρία Μιχαήλ Αγγελική, από την Α' Αθηνών.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΙΧΑΗΛ (Α' Αθηνών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι, δεν θα μακρηγορήσω. Δεν έχω προετοιμάσει κάποιο λόγο. Θα μιλήσω και εγώ, όπως και οι περισσότεροι από εμάς, για το φαινόμενο των δασκάλων και των καθηγητών.

Πρόσφατα, η καθηγήτριά μου στην Έκθεση, στο σχολείο, μας είπε μια φράση - δεν συγκράτησα ποιος την έχει πει. Μας είπε «Δάσκαλος είναι αυτός που τολμά να διδάξει», προκαλώντας μας να τη σχολιάσουμε. Εγώ της είπα ότι αυτό που καταλαβαίνω και παίρνω από αυτήν τη φράση είναι ότι αυτός που επιλέγει να γίνει δάσκαλος, είναι αυτός που δεν φοβάται να

μεταδώσει τις γνώσεις του, αυτός που δεν φοβάται να μάθει στα παιδιά.

Τα παιδιά είναι μία προσωπικότητα ιδιαίτερη, έχουν χαρακτήρα, όπως λέμε, γι' αυτό και η οικογένεια, το σχολείο, η Πολιτεία, η κοινωνία, τα πάντα, είναι αυτοί που θα διαμορφώσουν αυτόν το χαρακτήρα και αυτήν την προσωπικότητα, ούτως ώστε να βγουν μεθαύριο στην κοινωνία και να μπορούν να ψηφίζουν, να μπορούν να έχουν άποψη, λόγο, πνεύμα.

Στις μέρες μας δεν επιλέγουν τα παιδιά, εμείς, που θα δώσουμε μεθαύριο Πανελλήνιες για να γίνουμε δάσκαλοι ή καθηγητές, επειδή θέλουμε να μεταδώσουμε αυτά που έχουμε μέσα μας, επειδή αγαπάμε τα παιδιά και μπορούμε να έχουμε υπομονή. Επιλέγουμε να γίνουμε δάσκαλοι ή καθηγητές, γιατί έχει αποκατάσταση, όπως λέμε, το επάγγελμα αυτό και γιατί είναι κάτι σίγουρο.

Για μένα αυτό δεν είναι σωστό. Αυτήν την κατάσταση έχει προκαλέσει το όλο σύστημα των εξετάσεων, το οποίο σε αναγκάζει και σε περιορίζει να επιλέξεις κάτι μέσα σε ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα, το οποίο, φυσικά, δεν αρκεί για να πάρουμε εμείς την κατάλληλη απόφαση.

Είμαστε δεκαεπτά χρονών και δεν είμαστε σε θέση ακόμα να επιλέξουμε το σωστό. Χρειαζόμαστε καθοδήγηση από κάπου. Αυτή η καθοδήγηση, πέρα από την οικογένεια και το σπίτι, πρέπει να γίνεται από το σχολείο. Επιβάλλεται να γίνεται από το σχολείο. Δυστυχώς, όμως, δεν γίνεται. Περιοριζόμαστε, πιεζόμαστε και αυτό που τελικά καταφέρνουμε είναι να αποστηθίζουμε, να διαβάζουμε συνεχώς, να μην κάνουμε άλλα πράγματα, εκτός από το να είμαστε με ένα βιβλίο στο χέρι και να προσπαθούμε να πετύχουμε κάτι, για το οποίο ούτε εμείς είμαστε σίγουροι εάν μας αρέσει.

Αυτά ήθελα να πω και σας ευχαριστώ πάρα πολύ που με ακούσατε. Ελπίζω να τα σκεφθείτε εσείς, οι πολιτικοί και οι καθηγητές.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέλω και εγώ να σας ευχαριστήσω όλους για τις θαυμάσιες τοποθετήσεις που κάνετε. Είμαι πραγματικά συγκλονισμένος. Θα μιλήσω στο τέλος και θα κάνω κάποιες παρατηρήσεις.

Το λόγο έχει η κυρία Μυφτάρη Ένι, από τη Β' Αθηνών.

ΕΝΙ ΜΥΦΤΑΡΗ (Β' Αθηνών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι καθηγητές, κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να ζητήσω για τρία λεπτά την προσοχή σας, για να σας πω μόνο πως τα προβλήματα της παιδείας είναι γνωστά σε όλους. Είναι ντροπή σήμερα να προσδιορίζουμε με τον όρο «παιδεία» την κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία.

Και οι λόγοι είναι πολλοί. Είναι, πρώτον, η έλλειψη κατάρτισης των εκπαιδευτικών, αναφορικά με την παιδαγωγική γνώση. Δηλαδή οι καθηγητές είναι ανάξιοι να μας μεταδώσουν

γνώση.

Επίσης, το σχολικό υλικό είναι παρωχημένο και αναχρονιστικό, μη εναρμονισμένο με τις σύγχρονες απαιτήσεις, αφού στόχος της εκπαίδευσης σήμερα είναι η παπαγαλία και η αποστήθιση του βιβλίου και όχι η γνώση επί του θέματος.

Ζητάμε, λοιπόν, από την Κυβέρνηση, γνώση και όχι αποστήθιση. Γενικώς, το εκπαιδευτικό σύστημα είναι μονόπλευρα προσανατολισμένο στις εισαγωγικές εξετάσεις στα πανεπιστήμια και όχι στη γενική γνώση και μάθηση.

Επίσης, ζητάμε την αξιολόγηση των καθηγητών, με σκοπό να εισαχθούν άξιοι και ικανοί καθηγητές στην εκπαίδευση.

Ακόμη, θα ήθελα να κλείσω, λέγοντας πως τα προβλήματα αυτά είναι ήδη γνωστά στην Κυβέρνηση από παλιότερες συνεδριάσεις, σύμφωνα με το DVD που μας έστειλαν. Νομίζω πως συμμαρτίζομαι τη γνώμη όλων των Έφηβων Βουλευτών που είναι εδώ και θα ήθελα να σας πω ότι δεν θα θέλαμε και εμείς να καταλήξουμε σε ένα DVD, που θα μοιραστεί στα παιδιά της επόμενης συνεδρίασης. Θα θέλαμε να παρθούν αποφάσεις, να βρεθούν λύσεις στα προβλήματα που αναπτύξαμε εμείς εδώ. Δεν θέλουμε να καταλήξουμε ένα και μόνο DVD, μια συνεδρίαση που έγινε, όπως οι υπόλοιπες συνεδριάσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Χριστάκη Βασιλεία, από το Νομό Ηρακλείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΧΡΙΣΤΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι καθηγητές, κύριοι συνάδελφοι, το σχολείο σήμερα διακρίνεται κυρίως από τα εξής χαρακτηριστικά: φτωχή υλικοτεχνική δομή, μετάδοση ξερών γνώσεων προς αποστήθιση, βαθμοθηρία για την εισαγωγή στην επιθυμητή σχολή. Όλα αυτά οδηγούν στη μετατροπή του σχολείου σε εξεταστικό κέντρο.

Θα ήθελα, όμως, να αναφερθώ περισσότερο στους τρόπους αντιμετώπισης της κρίσης που διέρχεται στις ημέρες μας το σχολείο. Απαραίτητη θα ήταν η καλύτερη οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, με την εύρεση λύσεων σε σύγχρονα προβλήματα ποιότητας της ζωής, ενώ χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα σχολικά βιβλία και μέσω του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού να δοθεί η δυνατότητα στο μαθητή να επιλέξει τον κλάδο σπουδών που του ταιριάζει καλύτερα.

Απαραίτητο, επίσης, είναι το δημοκρατικό σχολείο, που θα θεσπίσει ένα ευέλικτο σύστημα.

Τέλος, κρίνεται απαραίτητη η αποποίηση της όποιας εξουσίας εις βάρος των παιδιών.

Με άλλα λόγια, μιλάμε για ένα κριτικό και δημιουργικό σχολείο, που προωθεί τη μάθηση και την ουσιαστική κατανόηση, που προωθεί την ανάπτυξη ενός κλίματος ελευθερίας, πρωτοβουλίας και ισότητας, η οποία επιτρέπει την πραγματοποίηση νέων επιτεύξεων και την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ατόμου. Διότι το κάθε άτομο έχει μια ιδιαίτερη προσωπικότητα.

Συνοψίζοντας, θα ήθελα να πω ότι ζητάμε ένα σχολείο ενεργητικό και ανοιχτό στη ζωή, που θα εφαρμόζει την κοινωνική δικαιοσύνη και θα θέτει τους μαθητές σε προβληματισμό, ώστε να συνειδητοποιήσουν πως το σχολείο αποτελεί σημείο ισορροπίας μεταξύ της καλλιέργειας ανταγωνισμού και συνεργασίας και της ενίσχυσης για ανάπτυξη πρωτοβουλιών από το άτομο, στη λογική της ομάδας, στη λογική του συνεργάζεσθαι. Ζητάμε ένα σχολείο που θα ανταπεξέρχεται στο βασικό του στόχο, δηλαδή στην καλλιέργεια ανθρωπιστικής παιδείας.

Σας ευχαριστώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Παντελίδη Γεωργία, από την Κύπρο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗ (Κύπρος): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι καθηγητές, αγαπητοί συμμαθητές, το εκπαιδευτικό σύστημα έχει χαρακτηριστεί ως αναχρονιστικό, αφού δεν προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες ζωής και είναι ενάντια στον τρόπο σκέψης και ζωής των νέων. Ουσιαστικά, δεν μπορεί να επιτελέσει το στόχο για τον οποίο εφαρμόστηκε, δηλαδή να βοηθά τους νέους, μέσω της παρακολούθησης συγκεκριμένων μαθημάτων, να επιλέξουν με σιγουριά το επάγγελμα που θα ακολουθήσουν.

Οι νέοι χαρακτηρίζονται καινοτόμοι και νεωτεριστές. Έχουν προοδευτικές ιδέες και είναι εναρμονισμένοι με την τεχνολογία και την πρόοδο καλύτερα από τον καθένα. Γι' αυτό και είναι τα κατάλληλα άτομα να δώσουν λύσεις στα προβλήματα που παρουσιάζει το εκπαιδευτικό σύστημα, όπως είναι η μη εναρμόνισή του με το σύγχρονο τρόπο ζωής. Οι προτάσεις τους αποτελούν σημαντικό μέσο για πρόοδο, ευημερία και μεγαλύτερη επιτυχία των νέων στη μετέπειτα ζωή τους.

Κατά την άποψή μου, η βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος πρέπει να δώσει βαρύτητα σε δύο τομείς: στους καθηγητές και στις εξετάσεις.

Οι καθηγητές πρέπει να γνωρίζουν πώς να συμπεριφέρονται και πώς να αντιμετωπίζουν τους νέους. Θα ήταν καλό να παρακολουθούν σεμινάρια για την καλύτερη αντιμετώπιση των νέων, για να μπορούν έτσι να τους κατανοήσουν περισσότερο.

Οι εξετάσεις θα ήταν καλό να μην γίνονται καθόλου και η πρόσβαση να γίνεται με το γενικό βαθμό των έξι χρόνων φοίτησης του μαθητή σε γυμνάσιο και λύκειο. Επίσης, θα ήταν καλό να

γίνονται σε δύο ή τρεις φάσεις, ώστε να μοιράζεται η ύλη και να είναι πιο εύκολο για το μαθητή να πετύχει, με καλό αποτέλεσμα.

Γενικότερα, πρέπει να γίνουν τέτοιες τροποποιήσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα, ώστε οι μαθητές να έχουν λιγότερο άγχος, περισσότερο ελεύθερο χρόνο, περισσότερη κατανόηση από τους καθηγητές και καλύτερα αποτελέσματα στις Πανελλήνιες και Παγκύπριες Εξετάσεις. Πάνω από όλα, οι μαθητές πρέπει να αποκτούν την απαραίτητη κριτική ικανότητα, ώστε να μπορούν να κρίνουν τι θέλουν να κάνουν στη ζωή τους και να κάνουν σωστές επιλογές για ένα καλύτερο μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, στο σημείο αυτό θα κάνουμε ένα διάλειμμα. Όμως, πριν κάνουμε το διάλειμμα, ακούγοντας τις πρώτες έντεκα ομιλήτριες, θα ήθελα για ένα λεπτό να πω λίγο τις σκέψεις μου.

Πράγματι, ακούγοντάς σας, αισθάνεται κανείς ότι η πατρίδα μας έχει λαμπρό μέλλον με αυτήν τη νέα γενιά που έρχεται πίσω από μας. Γιατί, εκτός από τις βελτιωτικές προτάσεις που κάνατε, με εντυπωσίασε και θεωρώ ότι εντυπωσιάζει και τους αξιότιμους καθηγητές το βάθος της σκέψης σας και η κριτική σας ανάλυση.

Μιλήσατε, διαχωρίζοντας τους όρους "εκπαίδευση" και "παιδεία". Γιατί παιδεία δεν είναι μόνο η σκέτη παροχή στείρων γνώσεων, είναι και η διαμόρφωση των χαρακτήρων των ανθρώπων, δηλαδή είναι η αγωγή. Μιλήσατε για το ρόλο των καθηγητών, μιλήσατε για την έλλειψη των προτύπων. Το πρότυπο είναι καθοριστικό για την πορεία μας. Μιλήσατε για την ανάγκη ανάπτυξης συλλογικής δράσης και δραστηριοτήτων της κοινότητάς σας, που πράγματι δεν υπάρχει σήμερα. Δεν υπάρχουν καλλιτεχνικές δραστηριότητες τέτοιου είδους ή άλλες που να δίνουν καλλιέργεια στον άνθρωπο. Μιλήσατε, λοιπόν, για το έλλειμμα της πνευματικής καλλιέργειας, το οποίο, βεβαίως, φέρνει αποτελέσματα ολέθρια για την παραπαιδεία, για το κόστος αυτής, αλλά και το σπουδαιότερο - και μου έκανε εντύπωση - για την αποστολή του δασκάλου, σε όλες τις βαθμίδες, ως διαμορφωτή ανθρώπων, ως εκείνου ο οποίος επιλέγει το ρόλο του.

Κάνουμε, λοιπόν, αυτό το διάλειμμα και να ξέρετε ότι αξίζετε πολλά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Θα επανέλθουμε μετά το διάλειμμα. Εγώ θα είμαι εδώ, εάν κάποιος θέλει κάτι να με ρωτήσει, στη διάθεσή του.

ΔΙΑΚΟΠΗ

ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, συνεχίζουμε τη διαδικασία.

Το λόγο έχει η κυρία Μιχαηλίδου Ήβη, από την Κύπρο, για τρία λεπτά.

ΗΒΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Κύπρος): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, καλούμαστε σήμερα να συμβιώνουμε με ανθρώπους που έχουν διαφορετικό πολιτισμό. Η εκπαίδευση αποτελεί "αρμό" για τη δημιουργία και την ενίσχυση σεβασμού του εταίρου. Κατά συνέπεια, η διαπολιτισμική εκπαίδευση είναι αυτή που θα βοηθήσει τους μαθητές, που αποτελούν τους μελλοντικούς πολίτες, να κατανοήσουν και άρα να σεβαστούν την πολυεθνική φύση της κοινωνίας στην οποία ζούμε.

Με τη λειτουργία των διαπολιτισμικών σχολείων μπορεί να γίνει πιο εύκολη η ένταξη των αλλοδαπών παιδιών. Επίσης, να αναπτυχθεί ο σεβασμός προς τη διαφορετικότητα και να έρθουμε σε επαφή με διαφορετικούς πολιτισμούς, με αποτέλεσμα να γίνεται ανταλλαγή απόψεων και να μειώνονται οι προκαταλήψεις και οι λανθασμένες απόψεις που επικρατούν για κάποιους λαούς.

Η διαπολιτισμική αγωγή είναι μία ανάγκη της εποχής μας, αφού ένας από τους κυριότερους στόχους της είναι η δημιουργία ενεργών πολιτών. Στη μετάβαση του απλού πολίτη σε ενεργό πολίτη, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η εκπαίδευση. Ο ενεργός πολίτης συμμετέχει ενεργά στην κοινωνία των πολιτών και στις δραστηριότητές της για το κοινό. Γνωρίζει τα δικαιώματα, ασκεί τις υποχρεώσεις του και τηρεί τους νόμους. Τάσσεται ενάντια στον εθνικισμό, στο ρατσισμό και στην ξενοφοβία. Αγαπά και σέβεται τους συνανθρώπους του και προβάλλει το «εμείς» και όχι το «εγώ».

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση είναι, κατά την άποψή μου, αποτελεσματικότερος τρόπος γεφύρωσης των διαφορών και ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ ανθρώπων με διαφορετική πολιτισμική ταυτότητα. Έτσι, μπορούμε να δεχθούμε την ετερότητα και να θεωρήσουμε ότι η διαφορετικότητα εμπλουτίζει τη ζωή και τον πολιτισμό μας, κάνοντάς μας έτσι ικανούς να ζήσουμε αρμονικά σε μία πολυπολιτισμική κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, πριν συνεχίσουμε, θα ήθελα να πω ότι στην Αίθουσα βρίσκεται ο Καθηγητής, κ. Μπαμπινιώτης.

Για όσους τον γνωρίζουν, είναι πράγματι ένα κόσμημα για την ελληνική παιδεία και τον ευχαριστούμε θερμά που παρακολουθεί τη συνεδρίασή μας.

Το λόγο έχει ο κ. Σίσκος Νικόλαος, από το Νομό Έβρου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΣΚΟΣ (Νομός Έβρου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι καθηγητές, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, σήμερα, στο κτίριο αυτό, τελείται το μυστήριο της Δημοκρατίας. Σε διάφορες αίθουσες συνεδριάζουν, συζητούν, κρίνουν και προτείνουν συμμαθητές μας από όλα τα μέρη της χώρας, αλλά και από τον Οικουμενικό Ελληνισμό. Όλοι μιλούν για θέματα σημαντικά, για θέματα που σκοπό έχουν την πρόοδο του τόπου μας και την ευημερία των πολιτών του. Εμείς, όμως, η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, έχουμε αναλάβει να μιλήσουμε για το σημαντικότερο όλων, το "θεμέλιο λίθο" της κοινωνίας μας, την παιδεία.

Η παιδεία στη χώρα μας είναι αλήθεια πως όσο αναγκαία, άλλο τόσο παραμελημένη είναι από τους ιθύνοντες. Το εκπαιδευτικό σύστημα έχει αποτύχει και αν κατάφερε να μας μάθει Αρχαία και Μαθηματικά - που και αυτό αμφίβολο είναι - ένα είναι σίγουρο: δεν κατάφερε να μας μάθει την "πολιτική τέχνη", όπως λέει ο Πλάτωνας. Την τέχνη που σκοπό της έχει να μας κάνει χρηστούς πολίτες, με ισχυρό φρόνημα και ανώτερο ήθος. Πολίτες που θα μοχθήσουν για την πρόοδο της χώρας, θα λυτρώσουν από τα βάσανα το λαό αυτό, τον πάντα εύπιστο και πάντα προδομένο.

Έτσι σκεπτόμενοι οι μαθητές της χώρας, προχώρησαν πέρυσι, αλλά και φέτος, σε καταλήψεις, για να αλλάξουν τα σχολεία τους, να τα μετατρέψουν, από "υπνωτήρια του νου", σε χώρο όπου η κριτική ικανότητα οξύνεται και η πολιτική συνείδηση γίνεται κήμα. Αποτέλεσμα; Όλοι έπεσαν επάνω μας να μας κατασπαράξουν. Να κατασπαράξουν τη γενιά που μεγάλωσε με Game Boy και ηλεκτρονικά και τα βρήκε όλα έτοιμα. Χμ! Πλάνη οικτρή ή εθελουφλία;

Ειλικρινά, δεν ξέρω. Το μόνο που ξέρω είναι πως η ζωή μας, η ζωή των Ελλήνων Εφήβων, είναι αφόρητη: καθημερινά έξι με επτά ώρες σχολείο και τέσσερις με πέντε φροντιστήριο. Και η πίεση από το σπίτι και την κοινωνία, γενικότερα; Άλλη τόση. Κ' όμως, παρ' όλες τις εξηγήσεις μας, τις διευκρινίσεις μας στους αρμόδιους και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, οι κραυγές των παιδιών, που διεκδικούσαν ένα καλύτερο μέλλον, ήταν φωνή "βοώντος εν τη ερήμω". Και ο κύριος Υπουργός; Να κωφεύει και να καταδικάζει τις ενέργειές μας. Τις ενέργειες που, κατά τα λεγόμενά του, καταργούν τη δημοκρατία.

Η δική μου συμβουλή σε όλα αυτά; Δεν σκοτώνουν, κύριε Υπουργέ της Παιδείας τα σκυλιά που, γαβγίζοντας, μας προειδοποιούν για την καταστροφή που πλησιάζει!

Σας καλώ, λοιπόν, όλους να αγωνιστούμε για ένα εκπαιδευτικό σύστημα φιλελεύθερο, που

καλλιεργεί την κριτική ικανότητα, οξύνει το νου και κάνει κτήμα την πολιτική συνείδηση. Ένα σύστημα αντάξιο για ένα λαό που ξέρει και δίδαξε σε τόσους άλλους να γκρεμίζουν τα ανάκτορα και να τα κάνουν Εκκλησίες του Δήμου.

Σας ευχαριστώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, θα παραδώσω τώρα τη θέση στην κυρία Βέρα Νικολαΐδου, η οποία είναι συνάδελφος Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κι εκλέγεται στη Β' Πειραιώς και η οποία θα συνεχίσει τη διαδικασία.

Εγώ θέλω, για άλλη μια φορά, να σας συγχαρώ, να σας ευχαριστήσω για τις θαυμάσιες τοποθετήσεις σας και, όπως είπα και πριν, είμαι σίγουρος ότι η πατρίδα μας έχει λαμπρό μέλλον, εφόσον έχει μια τέτοια άξια νεολαία.

Σας ευχαριστώ θερμότατα. Και πάλι σας εύχομαι καλή πρόοδο και να είστε καλά.

Κυρία Νικολαΐδου, παρακαλώ να συνεχίσετε τη διαδικασία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Θα μου επιτρέψετε να σας καλωσορίσω και εγώ στη Βουλή των Ελλήνων και να σας ευχηθώ, με τη σειρά μου, καλή πρόοδο και επιτυχία σε όλα σας τα όνειρα.

Συνεχίζουμε τη διαδικασία. Το λόγο έχει η κυρία Παναγιώτα Καθολική, από το νομό Δωδεκανήσου.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (Νομός Δωδεκανήσου): Αξιότιμη κυρία Νικολαΐδου, αξιότιμοι αγαπητοί Καθηγητές και Έφηβοι Βουλευτές, κατ' αρχάς, είμαι πολύ ευτυχής που βρίσκομαι σήμερα εδώ και μου δόθηκε η ευκαιρία να συμμετάσχω σε ένα πρόγραμμα, εκείνο της Βουλής των Εφήβων που, κατά τη γνώμη μου, προάγει τη δημοκρατία.

Θα ήθελα, λοιπόν, να θίξω το θέμα των Πανελλήνιων Εξετάσεων στη χώρα μας. Κατά τη γνώμη μου, είναι μια διαδικασία κατά την οποία, όπως όλοι ξέρουμε, καλούμαστε να συμμετέχουμε, αν θέλουμε, βέβαια, να κατακτήσουμε αργότερα μια αξιόλογη, κατά την κοινωνία πάντα, θέση εργασίας. Μέσω, λοιπόν, αυτής της διαδικασίας, δυστυχώς, δεν προωθείται η ανθρωπιστική παιδεία. Αντίστοιχα, ενισχύονται οι παρωχημένες γνώσεις στους νέους, οι οποίες, φυσικά, δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

Ακόμη ένα αίτιο όλης αυτής της κατάστασης είναι ότι η κριτική σκέψη δεν ενισχύεται στους νέους. Αντίθετα, όλοι οι νέοι γινόμαστε υποχείρια όλων εκείνων των μεγάλων, οι οποίοι στόχο έχουν να δημιουργήσουν τους νέους καταναλωτές για την ανάπτυξη της οικονομίας και όχι

ανθρώπους. Δεν καλλιεργούνται η φαντασία και η πρωτοτυπία, συστατικά που χαρακτηρίζουν και πρέπει να χαρακτηρίζουν τους νέους. Δεν προσφέρονται ουσιαστικές γνώσεις, δεν ανταποκρίνονται, όπως είπα προηγουμένως, στη σύγχρονη κοινωνία.

Επιπλέον, δεν προσφέρεται ούτε η ψυχαγωγία, που θα έπρεπε να υπάρχει, η ψυχαγωγία, βέβαια, με την κυριολεκτική έννοια του όρου «άγω την ψυχή». Και θα ήθελα να συμπληρώσω ότι δεν μπορεί να αναπτυχθεί μέσα στο σχολείο η επικοινωνία με τους γύρω μας, συστατικό που αποτελεί βασικό παράγοντα για την ομαλή και αρμονική συμβίωση για τη μετέπειτα ζωή μας.

Τέλος, θα ήθελα να ολοκληρώσω, λέγοντας ότι δεν προωθείται η συνεργασία, αλλά αντίθετα, προωθείται ο ανταγωνισμός και όχι ο συναγωνισμός και η ευγενής άμιλλα.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο κ. Σαμπαγιάν - Δίπλος Γεώργιος - Αλέξανδρος, από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΑΜΠΑΓΙΑΝ - ΔΙΠΛΑΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, η Βουλή των Εφήβων είναι σίγουρα ο πιο ουσιαστικός θεσμός, που επιτρέπει στους εφήβους της χώρας μας, αλλά και σε εμάς, να εκφράσουμε τις ιδέες, τις σκέψεις και γενικότερα τους προβληματισμούς που αποκτούμε από την καθημερινή ζωή μας. Παρ' όλα αυτά, πολλοί νέοι νιώθουν ότι ακόμα και ο συγκεκριμένος θεσμός, ο οποίος είναι το υπέρτατο βήμα που μπορεί να δοθεί σε ένα μαθητή, είναι διακοσμητικός. Κατά τη γνώμη μου, ο όρος «διακοσμητικός» είναι απαξιωτικός για την προσπάθεια που γίνεται. Θα μπορούσαμε, ίσως, να την χαρακτηρίσουμε ως ανεπαρκή. Πιστεύω, δηλαδή, ότι γίνεται μια αξιόλογη προσπάθεια. Υπάρχουν βάσεις, αλλά δεν υπάρχει ώριμη πολιτική σκηνή, που να μπορεί να σκύψει πάνω στις ανησυχίες μας και τα προβλήματά μας.

Ως Έφηβος Βουλευτής, λοιπόν, της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, θεωρώ, προσωπικά, αλλά πιστεύω και γενικά, όλοι μας, ότι ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων χρειάζεται πολιτικό κύρος. Αυτό σημαίνει ενεργή παρακολούθηση των συνεδριάσεων των Επιτροπών απ' όλα, αν γίνεται, τα στελέχη της Κυβέρνησης ή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και όχι να γίνεται παρακολούθηση απλά των Επιτροπών. Να εισακούγονται ουσιαστικά οι προβληματισμοί μας.

Αυτή τη στιγμή, η μόνη πολιτική «παιδεία» που δέχονται οι Έλληνες μαθητές είναι τα διαφημιστικά φυλλάδια που μοιράζονται έξω από τις πόρτες των σχολείων, από συγκεκριμένες μονάχα πολιτικές παρατάξεις.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι ένας μαθητής δεν έχει το πλεονέκτημα να μπορεί να

διαμορφώσει μια ώριμη πολιτική σκέψη. Η ανύπαρκτη αυτή πολιτική σκέψη είναι αποτέλεσμα της ανύπαρκτης πολιτικής διαπαιδαγώγησης. Είναι γενικά αποδεκτό ότι περιτριγυριζόμαστε από ανθρώπους οι οποίοι ψηφίζουν με βάση το μέγεθος της εξυπηρέτησης που δέχονται από κάποιον πολιτικό.

Συμπέρασμα όλων αυτών είναι ότι υπάρχει μια ουσιαστική ανάγκη, η ανάγκη της υγιούς ανάπτυξης της πολιτικής σκέψης μέσα από την παιδεία των Ελλήνων, για να νιώσουμε ενεργά μέλη της κοινωνίας, μέσω της διαδικασίας της πολιτικοποίησης, να μπορούμε να ασκούμε διάλογο πάνω σε θέματα της πολιτικής και, κατ' επέκταση να ασκούμε δημοκρατία.

Υπάρχουν πολλοί ανάμεσά μας που δεν ξέρουν, ουσιαστικά, τι σημαίνουν λέξεις όπως «σοσιαλισμός» ή «κομμουνισμός» παρ' όλο που λένε ότι έχουν πολιτική συμμετοχή στον τόπο μου ότι γνωρίζουν τι γίνεται γύρω τους. Συγχωρέστε με που δεν μπορώ να δω και να νιώσω αυτήν την πολιτική σκέψη.

Ευχαριστώ για το χρόνο σας και την προσοχή σας.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Το λόγο τώρα έχει ο κύριος Ρούμκος Χρήστος, από τη Β΄ Θεσσαλονίκης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΥΜΚΟΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, κύριοι καθηγητές και αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το εκπαιδευτικό σύστημα ανέκαθεν αποτελούσε εστία γέννησης διαμαρτυριών και γενικότερης αγανάκτησης. Η δυσλειτουργία που παρατηρείται και η αδυναμία εξέλιξης και ανανέωσής του οδηγούν, πολλές φορές, σε ανεπιθύμητες καταστάσεις, οι οποίες παίρνουν ακόμη και τη μορφή βίας.

Οι προσεγγίσεις, οι παρατηρήσεις και οι κριτικές που μπορεί να γίνουν επί του θέματος είναι ποικίλες και πολυδιάστατες.

Εγώ θέλοντας να ξεφύγω από τις καθημερινές τυπικές επισημάνσεις. Θα αναφερθώ στη σημασία και τη θέση του εκπαιδευτικού συστήματος ως φορέα κοινωνικοποίησης του ατόμου, αλλά και ως διαύλου ανάπτυξης κοινωνικών σχέσεων.

Η σχολική πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από ένα άκρως ανταγωνιστικό και ψυχρό κλίμα. Ο μαθητής είναι προσαρμοσμένος στην επιδίωξη της πρωτιάς, γεγονός που συνεπάγεται πλήρη αδιαφορία για το συμμαθητή, αλλά και για τον ίδιο τον φίλο. Με άλλα λόγια, το εκπαιδευτικό σύστημα εμπεριέχει έντονα το στοιχείο του πρωταθλητισμού ή ίσως ορθότερα του θεμιτού ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο αυτού του ανταγωνισμού, που τελικά προκύπτει ως απόρροια της δυσλειτουργίας, προβάλλει η επιτακτική ανάγκη λήψης μέτρων αντιμετώπισης.

Αρχικά, το εκπαιδευτικό σύστημα είναι αναγκαίο να υιοθετήσει άλλον χαρακτήρα. Η μετάβαση ή καλύτερα η προαγωγή στο ανθρωπιστικό ή, όπως ειπώθηκε, στο ανθρωποκεντρικό επίπεδο, βοηθάει σημαντικά. Μέσω αυτού, καλλιεργείται και οξύνεται το μυαλό του μαθητή, ο οποίος κατανοεί τη δύναμη της φιλίας. Επιπλέον, πρέπει επιτέλους να εμφανιστεί το δημοκρατικό στοιχείο στη σχολική κοινωνία.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, ζούμε σε μια χώρα όπου το βασικό της θεμέλιο είναι η δημοκρατία. Παρ' όλα αυτά, όμως, η σημασία και η λειτουργικότητα αυτής απουσιάζει, όχι μόνο από τις αυλές των σχολείων, αλλά γενικότερα από το μυαλό του μαθητή.

Λέγοντας αυτό, θέλω να καταλήξω στα επανειλημμένα κρούσματα ρατσισμού και προκατάληψης που δημιουργούνται. Για το λόγο αυτό απαιτείται οργανωμένη και συστηματική προβολή και προώθηση αντιρατσιστικών αντιλήψεων, μέσω των οποίων καταλήγουμε και πάλι στην όξυνση του μαθητή. Ακόμη η ανάπτυξη κάθε είδους δραστηριοτήτων μεταξύ των σχολικών μονάδων, τόσο σε τοπικό, όσο και σε εθνικό ή ακόμη και παγκόσμιο επίπεδο, προσφέρει τη δυνατότητα στο μαθητή να ξεφύγει από τη διεξαγωγή της μονότονης σχολικής καθημερινότητας, αλλά και να αναπτύξει νέες σχέσεις και να δημιουργήσει νέες φιλίες.

Τέλος, πιστεύω πως είναι αποτελεσματικό να ενισχυθεί ο θεσμός της ανταλλαγής μαθητών, ένας θεσμός απόλυτα ουσιώδης, αλλά με ελάχιστη υποστήριξη, από όλες τις πλευρές. Κλείνοντας, θα ήθελα να πω πως ο σημερινός νέος, μεγαλώνοντας σε ένα κλίμα εξυπηρέτησης προσωπικών συμφερόντων, αδιαφορεί για το συνάνθρωπο και το κοινό καλό. Γι' αυτό πρέπει να κάνετε κάτι, γιατί το νόημα της φιλίας χάνεται.

Σας ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Βουλευτής Επικρατείας, κ. Πίγκας Απόστολος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΙΓΚΑΣ (Επικρατείας - Ειδικά Σχολεία): Είμαι μαθητής του ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής Σερρών. Το σχολείο μας λειτουργεί για τρίτη σχολική χρονιά και φιλοξενεί μαθητές και μαθήτριες από όλο το Νομό Σερρών. Παρακαλώ την Πολιτεία, με όλη τη δύναμη της ψυχής μου, να απλώσει χέρι βοήθειας στο σχολείο μου και σε όλα τα σχολεία ειδικής αγωγής, να τα χρηματοδοτεί με επάρκεια, ώστε να μπορούμε να έχουμε εργαστήρια, για να αποκτήσουμε τις απαραίτητες γνώσεις και εμπειρίες που χρειαζόμαστε για την αγορά εργασίας. Επιθυμούμε να σταθούμε και εμείς γερά στα πόδια μας, να εργαστούμε και να μην εξαρτιόμαστε από τους γονείς μας. Γι' αυτό ασχοληθείτε με την επαγγελματική μας αποκατάσταση, ώστε να είμαστε ισότιμα μέλη της κοινωνίας

και να έχουμε ίσες ευκαιρίες με τους άλλους.

Δώστε μας συγγράμματα και βιβλία που να ανταποκρίνονται στις δυνατότητές μας. Δημιουργήστε αθλητικές εγκαταστάσεις. Στα σχολεία μας στείλτε κονδύλια, για να γνωρίσουμε τον τόπο μας, για να ανοίξει το μυαλό μας. Μη μας ξεχνάτε και στρέψτε το βλέμμα σας πάνω μας.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής -Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Πρέπει να πω ότι με μεγάλη προσοχή και συγκίνηση σας άκουσα. Πρόσφατα πέρασε ένα καινούργιο νομοσχέδιο, που ασχολείται με την ειδική αγωγή και εκπαίδευση. Είχα την τιμή να είμαι Εισηγήτρια από την πλευρά του Κόμματός μου. Βλέπω ότι πράγματι παρουσιάζετε ενδεικτικά τα προβλήματα, τα προβλήματα που απασχολούν τα περισσότερα Ειδικά Σχολεία. Δεν είναι θέμα ευχών, αλλά η Πολιτεία, πλέον, πρέπει πράγματι και έχετε δίκιο, όπως διατυπώνετε τα αιτήματα - να προχωρήσει άμεσα στη στήριξη και τη λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζετε.

Το λόγο έχει τώρα η κυρία Μυρτώ Μουτάφη, από την Αθήνα.

ΜΥΡΤΩ ΜΟΥΤΑΦΗ (Β΄ Αθηνών): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε της Επιτροπής, κύριοι Καθηγητές, αγαπητοί συμμαθητές, ο άνθρωπος, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της επιστήμης, έδειξε ότι μπορεί να κάνει το αδύνατο δυνατό μέσα από την προσπάθεια και τη γνώση. Και, όμως, παρ' όλη τη δύναμη που διαθέτει, στέκεται πολλές φορές ανίκανος, αδυνατώντας να αντιμετωπίσει προβλήματα που απασχολούν την κοινωνία και την παιδεία, όπως αυτό της έλλειψης ορθού σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού.

Ο νέος καλείται να αποφασίσει το επάγγελμα που θα τον συνοδεύει για μια ζωή, χωρίς να είναι πλήρως ενημερωμένος για την αγορά εργασίας, την προσφορά και τη ζήτηση, αλλά και για τις απαιτήσεις κάθε εργασιακού τομέα. Δεν είναι λίγοι οι μαθητές που, μέχρι και την τελευταία στιγμή, δεν γνωρίζουν ποια επαγγελματική σταδιοδρομία θα ακολουθήσουν και αφήνουν την τύχη να επιλέξει γι' αυτούς. Έτσι η απόδοση στις Πανελλήνιες Προαγωγικές καθορίζει και την εισαγωγή τους στα πανεπιστήμια. Οι νέοι συμβιβάζονται σε μια ζωή, χωρίς καλά -καλά να ξέρουν αν τους ταιριάζει και αν τους αντιπροσωπεύει.

Η κατάσταση χρειάζεται επείγοντως τη λήψη μέτρων. Η επιτυχημένη επιλογή επαγγέλματος μπορεί να γίνει με τη συμβολή, κυρίως, του σχολείου. Υπεύθυνοι και κατηρητισμένοι καθηγητές πρέπει να είναι σε θέση να καθοδηγούν και να προτείνουν στους μαθητές επαγγέλματα, βάσει των ικανοτήτων, των ενδιαφερόντων και των δεξιοτήτων τους. Διάφορες, επίσης, ερωτήσεις να δίνονται στους νέους, για να τους βοηθήσουν στην αυτογνωσία και στη βαθύτερη κατανόηση της προσωπικότητας, των ορίων και των κλίσεών τους.

Επίσης, η διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών σε πανεπιστήμια θα φέρει τους μαθητές κοντά στο νέο τρόπο ζωής που θα υιοθετήσουν σε λίγο, αλλά είναι αναγκαία και η επίσκεψη στους χώρους άσκησης διάφορων επαγγελματιών, ώστε να έρθουν σε επαφή οι μαθητές με τις δυσκολίες που πιθανόν θα αντιμετωπίσουν και έτσι να έχουν ένα σωστότερο επαγγελματικό προσανατολισμό.

Ακόμη είναι απαραίτητο να αφιερώνουν περισσότερες διδακτικές ώρες για το Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό, καθώς αφορά το μέλλον των αυριανών γιατρών, δικηγόρων, καθηγητών, λογιστών, που τους ζητείται να είναι συνειδητοποιημένοι και άρτια ενημερωμένοι για οτιδήποτε συμβαίνει στον κλάδο και τομέα της επιστήμης τους. Γιατί, μέσα από την παιδεία και την ολοκληρωμένη γνώση, οι μαθητές θα μάθουν πως τίποτα πιο σημαντικό δεν υπάρχει, από το να αγαπάει κανείς αυτό που κάνει και να ασχολείται με ενδιαφέρον και μεράκι, ώστε να αποδίδει και να προοδεύει.

Τέλος, η εκλογή ορθού επαγγέλματος πρέπει να γίνεται κυρίως βάσει της προτίμησης και όχι του επαγγελματικού κύρους. Δεν είναι λίγοι οι νέοι που επιλέγουν τη σχολή που θα φοιτήσουν βάσει των μορίων που θα συλλέξουν και υποβαθμίζουν τα όνειρά τους, βάζοντας στη θέση τους τα όνειρα και τις ανεκπλήρωτες επιθυμίες των γονιών τους, με αποτέλεσμα να ασκούν το επάγγελμα, αργότερα, μηχανικά και τυποποιημένα, αδιαφορώντας για την κοινωνική του προσφορά.

Γιατί, λοιπόν, αυτή η τιμωρία στον εαυτό μας; Γιατί να εγκλωβιζόμαστε σε μια ζωή που δεν επιλέξαμε και δεν διαμορφώσαμε; Γιατί όλα να είναι απλώς μια τυπική καθημερινότητα και όχι ευκαιρία, δημιουργία και αξιοποίηση, προσφορά της γνώσης μας; Αυτό πρέπει να αναρωτηθούμε όλοι εμείς, που καλούμαστε να δώσουμε εξετάσεις, αλλά αυτό πρέπει κυρίως να αναρωτηθεί η Πολιτεία, καθώς η επιλογή σωστού επαγγέλματος έχει αντίκτυπο σε όλους τους τομείς της οικονομίας, της επιστήμης, της κοινωνίας, ενώ η σωστή αντιμετώπισή της συνδέεται με τη συνεχή πρόοδο και την ευημερία. Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής-Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Και εγώ σας ευχαριστώ. Πρέπει να σας συγχαρώ, γιατί είστε πολύ ακριβείς στο χρόνο σας, πράγμα όχι πολύ συνηθισμένο με τους Βουλευτές.

Συνεχίζουμε με τον κ. Σιβιτανίδη Ανδρέα, από την Κύπρο, τον οποίο καλωσορίζουμε ιδιαίτερα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΗΣ (Κύπρος): Κυρία Νικολαΐδου, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, είμαστε μαθητές του "Αττικού Φωτός" και όλοι μας γνωρίζουμε τη σημασία της ελληνικής γλώσσας.

Όλα τα προβλήματα ανάγονται σε ένα πρόβλημα. Επιτρέπεται πάντα να είμαστε ελεύθεροι, αδιαφορώντας για τις κακές συνέπειες της ελευθερίας μας; Η ελευθερία πρέπει να ελεγχθεί και αυτή. Το δυνάμωμα των ανθρώπων να κάνουν μια δίκαιη κριτική είναι απαραίτητο στην εποχή μας. Πρέπει οι νέοι να σταματήσουν να έχουν γεροντικές συνήθειες. Η ελευθερία πρέπει να σταματήσει να είναι τυποποιημένη. Ο νέος, το μέλλον του τόπου, πρέπει να κάνει μια αληθινά ελεύθερη πράξη.

Η επικοινωνία έχει χαθεί. Η ανώτερη γλώσσα του κόσμου δεν χρησιμοποιείται από τους δημιουργούς της. Σκεφθείτε τον κόσμο χωρίς Όμηρο, Αριστοτέλη, Πλάτωνα, Παπαδιαμάντη, Καβάφη, Ρίσο, Ελύτη. Σκεφθείτε τον κόσμο χωρίς την ελληνική γλώσσα.

Το να γυρίσουμε στις πηγές μας δεν είναι εθνικισμός, ιδιαίτερα, μάλιστα, όταν οι πηγές μας είναι αυτές που έδωσαν και δίδουν τον πολιτισμό σε όλο τον κόσμο, καθώς και η γλώσσα μας, η ελληνική και ειδικά η αρχαία ελληνική, όπου ο λόγος είναι αυτός που αντιτίθεται στα πάθη και στις ενστικτώδεις παρορμήσεις της ψυχής, ο λόγος, που απ' αυτόν παράγεται η λέξη «λογική». Στα ελληνικά οι λέξεις «λόγος» και «λογική» είναι έννοιες ταυτόσημες: η πρώτη ως βασική πηγή και η δεύτερη πηγάζουσα ή παράγωγη. Όμως, ως έννοιες, έχουν την αυτή δυναμική.

Η ελληνική έχει τη δυνατότητα να αποδώσει και την τελευταία λεπτομέρεια της σκέψης του ανθρώπου. Η μάθηση της γλώσσας μας, του "Ηλιου" του Πλάτωνα, ειδικά της αρχαίας ελληνικής, είναι μια αναγκαιότητα που θα βγάλει εμάς τους νέους από το ρηχό τέλμα, τη ρηχή σκέψη, τη ρηχή έκφραση, που μας επεβλήθη από άλλους.

Δεν θέλουμε να επαναλάβουμε τα λάθη των πατεράδων μας. Είναι καιρός να σπάσει ο κρίκος αυτός. Ανεξάρτητα από πολιτικά πιστεύω και πάνω απ' αυτά, μας ενδιαφέρει να κάνουμε μια νέα αρχή, όχι για "καρέκλες" και αξιώματα και οικονομικά οφέλη, αλλά για ένα καλύτερο μέλλον.

Για να γίνει αυτό κατορθωτό, πρέπει να αντιληφθούν όλοι την αναγκαιότητα αυτής της ριζικής αλλαγής. Εμείς, γονείς, δάσκαλοι, πολιτικοί, τεχνοκράτες, πρέπει όλοι να είμαστε διατεθειμένοι να υποστούμε στις συνέπειες και τα κόστη τα πολιτικά ή άλλα, για χάρη μιας ουσιαστικής παιδείας, για την οποία όλοι μιλούν, όλοι συμφωνούν και κανείς δεν τολμά.

Η παιδεία αποτελεί τη βάση της αρετής του ατόμου. Χάρη στην παιδεία, θωρακίζεται η κριτική σκέψη των πολιτών ενάντια στην αυθαιρεσία των μέσων ενημέρωσης, αντιστρατεύεται τον πολιτικό φανατισμό, τον ρατσισμό και τη ξενοφοβία, εναντιώνεται στην ευνοιοκρατία και την αναξιοκρατία. Παιδεία είναι η ικανότητα του ανθρώπου να κρίνει και να στοχάζεται, ανεξάρτητα από το εάν, από πού και κατά πόσο κινδυνεύει η γλώσσα μας να χαθεί ή όχι.

Όλοι πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η γλωσσική μας ταυτότητα είναι "εκ των ων ουκ

άνευ" για την επιβίωση του Ελληνισμού. Φωνάζει ο ποιητής, φωνάζουμε και εμείς «Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική». Σας ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής-Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει τώρα η κυρία Μουρατίδου Μαρία, από το Νομό Κοζάνης.

ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ (Νομός Κοζάνης): Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, είμαι ιδιαίτερα χαρούμενη, δρᾶπτοντας την ευκαιρία να εκφράσω τις ιδέες και τις απόψεις μου για το εκπαιδευτικό σύστημα.

Η δήλωση της μαθήτριας που πρώτευσε στις περσινές Γενικές Εξετάσεις «δεν ήμουν η εξυπνότερη, ήμουν καλύτερη παπαγάλος» αισθητοποιεί ένα σύμπτωμα κρίσης που διέρχεται η σημερινή παιδεία. Το σχολείο δεν μας μαθαίνει πώς να σκεφτόμαστε, πώς να ερευνούμε, πώς να επεξεργαζόμαστε κριτικά τις πληροφορίες που μας καταγιγίζουν. Δημιουργεί μυαλά χωρίς μυαλό. Προσφέρει γνώσεις, αλλά όχι γνώση.

Τα ιδανικά και οι αξίες, που πρέπει να αποτελούν τρόπο ζωής, τώρα φυλακίζονται σε κάποια βιβλία και είναι υποχρεωμένα να καούν μαζί, στην καλοκαιρινή ετήσια καύση, που έχει γίνει πλέον έθιμο. Οι μαθητές μισούν τα βιβλία και το περιεχόμενό τους. Έπαψαν να τα βλέπουν ως πηγή γνώσης και απελευθέρωσης. Το σχολείο διδάσκει, αλλά δεν εμπνέει. Μας προσφέρει ιδανικά μιας χρήσης. Δεν έχει, όμως, να μας δώσει μια "Ιθάκη", έναν προσανατολισμό.

Ένα άλλο στοιχείο, που ευτελίζει τη σχολική πραγματικότητα, είναι η βαθμοθηρία. Η άγρα του βαθμού έχει γίνει το μοναδικό παιδευτικό μας ιδανικό, ένα ιδανικό που προωθεί μέσα στη σχολική αίθουσα το "κανιβαλικό" ποιος θα φάει τον άλλον.

Στον αγώνα, λοιπόν, δρόμου, που αναπόφευκτα οδηγούμαστε, για το κυνήγι του βαθμού, της καλύτερης επίδοσης, που θα μας εξασφαλίσει την πολυπόθητη θέση στα ΑΕΙ ή ΤΕΙ, ούτε λόγος να γίνεται για ελεύθερο χρόνο. Η ζωή μας περνά χωρίς να το καταλάβουμε, χωρίς να αντιληφθούμε τι γίνεται γύρω μας, αφού δεν έχουμε χρόνο να επικοινωνήσουμε με τους συνομήλικους μας, να γνωρίσουμε τον εαυτό μας, να ερωτευτούμε.

Μέσα στο πνεύμα αυτό και ο δάσκαλος έχει χάσει τον προσανατολισμό και το ρόλο του. Δεν είναι πια ο καθοδηγητής, ο διαμορφωτής ψυχών, ο συνοδοιπόρος, αυτός που αφουγκράζεται τη νεολαία και κατανοεί τις ανάγκες της. Γίνεται ένας απρόσωπος καθηγητής, που μόνο του μέλημα είναι η κάλυψη της ύλης, η προσφορά ξερών γνώσεων. Φωτεινές εξαιρέσεις αποτελούν εκείνοι οι καθηγητές που ενδιαφέρονται για το λειτούργημα της παιδείας, αλλά "ένας κούκος μπορεί να φέρει

την άνοιξη";

Εμείς οι νέοι, λοιπόν, ονειρευόμαστε ένα άλλο σχολείο, ένα σχολείο που δημιουργεί πολυδιάστατα άτομα, με ανεπτυγμένη κριτική ικανότητα, που αμφιβάλλουν γόνιμα και αμφισβητούν ορθά, με αναλυτική και συνθετική διαδικασία σκέψης, νέους με φαντασία, με ανοικτούς πνευματικούς ορίζοντες και ολοκληρωμένη προσωπικότητα. Μόνο τότε θα καταφέρει να δημιουργήσει ενεργούς πολίτες, που γνωρίζουν, τόσο τα δικαιώματα, όσο και τις υποχρεώσεις τους, πολίτες οι οποίοι δεν χειραγωγούνται, δεν γίνονται έρμαιο προπαγάνδας, αλλά ενισχύουν τη δημοκρατία, πολίτες με ώριμη πολιτική σκέψη και διάθεση συμμετοχής στα κοινά, άτομα που θα συμβάλλουν, με τη σειρά τους, στην ορθή λειτουργία της δημοκρατίας. Θέλουμε ένα σχολείο που δημιουργεί, ταυτόχρονα, πολίτες με εθνική ταυτότητα, που ανήκουν στη χώρα τους, αλλά και στην Ευρώπη και στον κόσμο ολόκληρο, πολίτες ευαισθητοποιημένους στα παγκόσμια κοινωνικά προβλήματα, με περιβαλλοντική συνείδηση, υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανεκτικούς στη διαφορά.

Γνωρίζουμε ότι για όλα αυτά χρειάζεται αγώνας, αλλά ο αγώνας των νέων δικαιώνεται, όταν συνεχίζεται, όταν ως αίτημα τίθεται η αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, πάνω στη βάση ενός νέου ανθρωπιστικού ιδανικού, που θα συμφιλιώνει το παιδί με τον εαυτό του, με το σχολείο και το βιβλίο, με το δάσκαλο και το περιβάλλον του, με το χθες, το σήμερα και το αύριο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής-Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Εγώ σας ευχαριστώ.

Συνεχίζουμε με την Έφηβο Βουλευτή, Παππά Ειρήνη, από τη Γερμανία. Επίσης, την καλωσορίζουμε ιδιαίτερα.

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΠΑ (Γερμανία): Είναι μεγάλη μου τιμή που είμαι εδώ. Δεν έχω ετοιμάσει κάποιο λόγο. Έρχομαι από τη Γερμανία. Εκπροσωπώ το Λύκειο της Νυρεμβέργης. Είμαστε και εμείς παιδιά της Ελλάδας, σχεδόν έτσι μπορούν να μας πουν. Στη Γερμανία μας βλέπουν ξένους. Ερχόμαστε εδώ στην Ελλάδα και πάλι ξένους μας βλέπουν. Έχουμε κάποια προβλήματα και εμείς στο Λύκειο. Προσπαθούμε, όσο μπορούμε, να κρατήσουμε τον Ελληνισμό στη Γερμανία, τον Ελληνισμό του Εξωτερικού, γενικά, στην Αμερική, στην Αυστραλία, στον Καναδά.

Εγώ θέλω να πω κάποια προβλήματα που έχουμε. Θέλω να μάθουμε περισσότερα για την ιστορία της Ελλάδος, της Μακεδονίας, του Πόντου, γιατί, όπως γνωρίζετε, στη Γερμανία γνωρίζουμε περισσότερο τη Γεωγραφία της Γερμανίας και την Ιστορία της Γερμανίας. Τι άλλο να

πω; Θα ήθελα πάρα πολλά να γίνουν για το δικό μου το Λύκειο στη Γερμανία. Μας βλέπουν πολύ ως ξένους. Ως προς τη γλώσσα, κρατάμε τη γλώσσα, αλλά πιο πολύ μιλάμε γερμανικά, αφού κάνουμε συνέχεια παρέα με τους Γερμανούς. Έχουμε κάποια προβλήματα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Ευχαριστώ, παιδιά, που με δέχεστε από τη Γερμανία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής-Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Και εμείς ευχαριστούμε την Έφηβο, Βουλευτή Ειρήνη Παππά. Να είναι σίγουρη ότι και οι καθηγητές λαμβάνουν υπ' όψιν αυτά που είπε, αλλά και τα υπόλοιπα, που σίγουρα γνωρίζουν.

Το λόγο έχει τώρα ο Έφηβος Βουλευτής, Σκαρτούλης Σταύρος, από το Νομό Καβάλας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΑΡΤΟΥΛΗΣ (Νομός Καβάλας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι Καθηγητές, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αποφάσισα να συντάξω ένα σύντομο λόγο, σχετικά με το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας και τη στήριξη του Κράτους γι' αυτό.

Δεδομένου ότι όλοι ανήκουμε στην εκπαίδευση της χώρας, εσωτερικού και εξωτερικού, βέβαια, το εκπαιδευτικό σύστημα μας ενδιαφέρει σε μεγάλο βαθμό, ενώ τα προβλήματα που έχει μας προβληματίζουν. Όλα αυτά τα χρόνια, το εκπαιδευτικό σύστημα έχει ως κύριο στόχο τη μόρφωση των μελών της κοινωνίας μας, με άμεση συνέπεια την αποφοίτηση και την εισαγωγή σε κάποιο Ανώτατο ή Τεχνικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα.

Παρ' όλα αυτά, έχει διαπιστωθεί ότι το σχολικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει πολλά κενά και προβλήματα. Προς αυτήν την κατεύθυνση κινούνται οι απόψεις ότι το σύστημα είναι αναχρονιστικό, επειδή και η κοινωνία εξελίσσεται διαρκώς και η τεχνολογία αναπτύσσεται με εντυπωσιακά γρήγορους ρυθμούς και οι ανθρώπινες συνθήκες ζωής αλλάζουν.

Βέβαια, έχω ακούσει και μία φράση, η οποία σήμαινε ότι ως τώρα το Κράτος πρόσφερε περισσότερο εκπαίδευση και λιγότερο παιδεία. Αυτό σήμαινε ότι η εκπαίδευση είναι εντελώς απρόσωπη, προσφέρει μόνο γνώσεις, ενώ δεν καλλιεργεί το ήθος και τις αξίες των νέων, όπως επίσης και τα ιδιαίτερα ταλέντα τους και, κυρίως, την πνευματική οξυδέρκεια και την πολιτική τους κρίση. Είναι γεγονός, επομένως, ότι το εκπαιδευτικό σύστημα χρήζει αλλαγών.

Έχουν ήδη ληφθεί, βέβαια, κάποια μέτρα, αρκετά αισιόδοξα. Ωστόσο, η έλλειψη πόρων και οι ελάχιστες δαπάνες του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος ή αλλιώς Α.Ε.Π. καθιστούν δύσκολη ή και αδύνατη την εφαρμογή τους. Στο Νομό Καβάλας, όπου ζω, για παράδειγμα, η έλλειψη παροχών κονδυλίων από το Κράτος για τα σχολεία αναγκάζει τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, σε πολλές περιπτώσεις, να ζητούν οικονομική στήριξη από τους μαθητές. Πολλοί μαθητές, με τη σειρά τους, ανήκουν σε οικογένειες με πολύ χαμηλό εισόδημα και δυσκολεύονται στην αποπληρωμή του

απαιτούμενου ποσού. Και αυτό, βέβαια, μόνο καταργεί το θεσμό της δωρεάν παιδείας.

Με βάση την προηγούμενη αναφορά μου για το εκπαιδευτικό σύστημα, βασική αλλαγή, που είναι αναγκαία να υλοποιηθεί, είναι η εξής: Το Κράτος οφείλει να αυξήσει τις οικονομικές του παροχές στον εκπαιδευτικό τομέα.

Αξίζει να σημειωθεί και ένα εξαιρετικά δυσάρεστο γεγονός. Σύμφωνα με οικονομικά περιοδικά, η χώρα μας βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση: 3,2% δαπανάται από το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, έναντι 5,5% του μέσου όρου σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά και στην υψηλή είμαστε στις τελευταίες θέσεις, όσον αφορά στο ετήσιο ποσό του Α.Ε.Π. για την παιδεία.

Ίσως αυτό δεν ακούγεται εύκολο, ιδιαίτερα σε μια περίοδο όπου τα οικονομικά της χώρας μας δεν είναι σε κατάσταση ευημερίας και στο διεθνή τομέα υπάρχει οικονομική κρίση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Δυστυχώς, όμως, χωρίς οικονομική στήριξη από τους κρατικούς φορείς, ούτε η παιδεία ούτε κανένας άλλος τομέας μπορούν να υλοποιήσουν τα προγράμματά τους.

Το συμπέρασμά μου είναι ότι το Κράτος οφείλει να στηρίξει πολύ περισσότερο το εκπαιδευτικό του σύστημα, το "θεμέλιο λίθο", που καλλιεργεί τη συνείδηση του ανθρώπου, επειδή από το σύστημα αυτό θα προκύψουν οι μελλοντικοί πολίτες της χώρας μας. Είναι δυσάρεστο συναίσθημα και ντροπή, για μια χώρα με τόσο πλούσιο πολιτισμό, να βρίσκεται στις τελευταίες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να είναι μία χώρα με τόσο προβληματική παιδεία. Βεβαίως, μην ξεχνάμε όλοι το πολύ γνωστό σε όλους μας ρητό ότι "όλα είναι θέμα παιδείας".

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής-Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ηλιάνα Σωκράτους, από την Κύπρο. Η Κύπρος έχει ισχυρή παρουσία.

ΗΛΙΑΝΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ (Κύπρος): Αξιότιμη κυρία Νικολαΐδου, αξιότιμοι Καθηγητές, αγαπητοί φίλοι Βουλευτές, ξεκινώ με την παραδοχή ότι το σχολείο είναι ένας χώρος όπου λαμβάνουν χώρα πολλά περιστατικά, τόσο στα πλαίσια της τάξης, όσο και έξω από αυτήν. Το σχολείο, πέραν του ότι είναι ένας χώρος συστηματικής εκπαίδευσης των νέων, είναι και ένας χώρος κοινωνικών συναναστροφών μεταξύ των συνομηλίκων. Αυτές οι συναναστροφές είναι θεμιτές και πρέπει να είναι και επιδιωκόμενες, εφ' όσον εξυπηρετούν την υγιή κοινωνικοποίηση των μαθητών. Δυστυχώς,

όμως, στα σχολεία παρατηρούνται φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας και εγκληματικότητας.

Θα αναφερθώ σε ένα φαινόμενο που με ευαισθητοποίησε περισσότερο, με ώθησε να εργαστώ πάνω του και το οποίο θεωρώ ότι αξίζει να αναφερθεί. Εδώ και λίγο καιρό, έχει προστεθεί στο λεξιλόγιό μας μία νέα φράση: ο σχολικός εκφοβισμός. Τι εννοούμε, όμως, με τον όρο "σχολικός εκφοβισμός"; Εννοούμε το σύνολο των φαινομένων εκβιασμού και κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την κοροϊδία ή διάδοση φημών για ένα παιδί ή ακόμα και τη σεξουαλική παρενόχληση προς αυτό, είτε σωματικά είτε λεκτικά.

Οι πιο συχνές μορφές του σχολικού εκφοβισμού, που παρατηρούνται, είναι πέντε: Πρώτον, η σωματική επίθεση, για παράδειγμα σπρωξίματα, κλωτσιές και χαστούκια. Δεύτερον, η συναισθηματική επίθεση, όπως λόγου χάριν ο εκβιασμός, η απομόνωση του παιδιού-θύματος και η καταστροφή των προσωπικών του αντικειμένων. Τρίτον, η λεκτική επίθεση, όπως ο σαρκασμός, το βρίσιμο, η ειρωνεία και τα ρατσιστικά σχόλια. Τέταρτον, ο σεξουαλικός εκφοβισμός, που εκδηλώνεται με ανεπιθύμητα αγγίγματα, προσβλητικά μηνύματα με πονηρό περιεχόμενο, χωρίς τη θέληση του παιδιού. Τέλος, ο ηλεκτρονικός εκφοβισμός, ο εκβιασμός μέσω διαδικτύου και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω μηνυμάτων στο κινητό, με τη χρήση κάμερας, με σκοπό την ταπείνωση του παιδιού.

Οι συνέπειες για τα θύματα είναι τραγικές και καθόλου ευκαταφρόνητες. Το παιδί-θύμα δεν θέλει να πηγαίνει σχολείο, χάνει την αυτοπεποίθησή του, πέφτει η σχολική του επίδοση, αρχίζει να τραυλίζει, βλέπει εφιάλτες και πολλά από τα θύματα εγκαταλείπουν το σχολείο και τραυματίζονται ψυχικά για όλη τους τη ζωή.

Αυτό το φαινόμενο, όπως το ανέπτυξα παραπάνω, έχει θύματα ανηλίκους, στο σχολικό περιβάλλον, το οποίο οφείλει να τους παρέχει ασφάλεια και προστασία. Είναι απαράδεκτο τέτοια φαινόμενα να περνούν απαρατήρητα από εκπαιδευτικούς και άλλους φορείς. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να συμβάλει στην επίλυση του προβλήματος. Αρχικά να εξηγήσει τι είναι ο σχολικός εκφοβισμός και ότι είναι ευθύνη όλων των παιδιών να το αναφέρουν, όταν αντιληφθούν κάτι, διότι οι άπραγοι παρατηρητές δεν είναι αθώοι.

Έπειτα, να τους αναθέσει εργασίες, για να αποκτήσουν οι μαθητές πληροφορίες και να ευαισθητοποιηθούν για το φαινόμενο.

Επιπρόσθετα, είναι καλό να μιλάει στο παιδί ιδιαίτερα και να το καθησυχάζει ότι δεν φταιει εκείνο και ότι θα λυθεί το πρόβλημα, αλλά είναι πρότερον να μιλάει και στο παιδί για τη συμπεριφορά του και τις κυρώσεις που θα έχει, αν συνεχίσει.

Αρωγοί στην αντιμετώπιση του φαινομένου μπορεί να είναι και οι γονείς, αφού πρώτα τύχουν ενημέρωσης για το τι θα πει ο σχολικός εκφοβισμός. Θα πρέπει να συμβουλευθούν το παιδί τους να μη δίνει τον αριθμό του κινητού του ή το τηλέφωνο του σπιτιού του, καθώς και την ηλεκτρονική του διεύθυνση, σε άτομα που δεν γνωρίζει καλά. Σε δεύτερη φάση, να παρακινήσουν τα παιδιά τους να ασχοληθούν με αθλήματα, με το χορό ή τη μουσική, καθώς και άλλες ομαδικές δραστηριότητες, ώστε να αποκτήσουν νέες παρέες, να ξεφύγουν από την απειλή του εκφοβιστή και κυρίως να νιώσουν περισσότερη αυτοπεποίθηση.

Δίπλα σε αυτά, θα πρέπει να διδάξουν στο παιδί τους να μη φοβάται και να έχει το θάρρος της γνώμης του, να μπορεί να κοιτάξει στα μάτια τον εκφοβιστή, να μην του δίνει σημασία και να απαιτεί να τον αφήσει ήσυχο.

Αντίθετα, οι γονείς του παιδιού θα πρέπει να προσπαθήσουν να το σταματήσουν αμέσως μόλις παρατηρήσουν την επιθετική του συμπεριφορά. Να χρησιμοποιήσουν το διάλογο και να του εξηγήσουν ότι η συμπεριφορά του αυτή είναι κακή και βλάπτει, όχι μόνο τα άλλα παιδιά, αλλά, κυρίως, τον ίδιο. Ακόμα δεν πρέπει να το τιμωρήσουν αμέσως, αλλά να του διδάξουν τους σωστούς τρόπους συμπεριφοράς και συνύπαρξης με τους συμμαθητές του στο σχολείο. Η βία, εξάλλου, που θα δείξουν και αυτοί, θα εντείνει περισσότερο τη δική του επιθετική συμπεριφορά. Να είναι κοντά στο παιδί. Να το εποπτεύουν χωρίς πίεση και υπερβολικό έλεγχο, αλλά με έπαινο και ενίσχυση, κάθε φορά που επιδεικνύει μία θετική συμπεριφορά ή συνεργατικότητα με τους συμμαθητές του.

Αναμφίβολα, η συντονισμένη προσπάθεια όλων των εμπλεκόμενων φορέων είναι η απάντηση στο πρόβλημά μας.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει τώρα η κυρία Σαχταρίδου Ηλέκτρα, από το Νομό Κοζάνης.

ΗΛΕΚΤΡΑ ΣΑΧΤΑΡΙΔΟΥ (Νομός Κοζάνης): Κυρία Πρόεδρε, κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, δεν θέλω να σας κουράσω, απλώς να τονίσω και να εκφράσω το δικό μου πρόβλημα και όχι μόνο το δικό μου, αλλά και όλων των μαθητών με μαθησιακά προβλήματα.

Ως τέτοια μαθήτριά, θα ήθελα να σας τονίσω το γεγονός ότι κι εμείς είμαστε παιδιά και έχουμε δικαίωμα στην εκπαίδευση. Όμως, η διαφορά μας είναι ότι δεν έχουμε την ίδια συμπεριφορά των καθηγητών, των μαθητών και των γονέων απέναντί μας. Ζούμε μέσα στην

περιθωριοποίηση, την κριτική τους και την λανθασμένη εκπαίδευση. Γι' αυτό δεν ευθυνόμαστε εμείς. Γι' αυτό ευθύνεται το γεγονός ότι κανένας δεν είναι ενημερωμένος για το θέμα της δυσλεξίας και των μαθησιακών προβλημάτων.

Θα ήθελα να πω, ότι έχουμε κι εμείς τα ίδια δικαιώματα με όλους μας. Εδώ, θέλω, κύριοι Βουλευτές και κυρία Πρόεδρε, να σας θέσω κάποιες ερωτήσεις: Εμείς δεν είμαστε παιδιά της Ελλάδας; Δεν έχουμε δικαίωμα στην εκπαίδευση; Με τι ψυχολογία θα πάμε μεθαύριο να δώσουμε Πανελλήνιες;

Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Κι εμείς ευχαριστούμε. Έχεις δίκιο σε όλα τα προβλήματα που έθεσες. Η Πολιτεία δεν σας αντιμετωπίζει ως παιδιά δεύτερης κατηγορίας. Το νέο νομοσχέδιο κάνει μία προσπάθεια και γι' αυτά τα μαθησιακά προβλήματα, χωρίς, φυσικά, να μπορεί να τα λύσει. Οπωσδήποτε, χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια από αυτήν.

Τελευταία ομιλήτρια στον κατάλογο είναι η κυρία Φραγκελάκη Ελίζα - Ελεονώρα, από το Νομό Κιλκίς.

ΕΛΙΖΑ - ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΡΑΓΓΕΛΑΚΗ (Νομός Κιλκίς): Όπως βλέπετε, δεν έχω ετοιμάσει κάτι και έχω διάφορες σημειώσεις.

Θέλω να ξεκινήσω, βλέποντας το σύστημα, όπως το χαρακτηρίσαμε σήμερα και παλαιότερα. Παλαιότερα το χαρακτηρίζαμε απάνθρωπο, αλλά το σημερινό είναι απλά ανόητο και κενό. Τι μάθαμε από το σχολείο για τη ζωή και την κοινωνία; Μόνο θεωρίες και ούτε καν αυτές, γιατί τα μαθήματα που διδασκόμαστε όλοι δεν είναι τα μαθήματα που θα μας χρειαστούν αύριο, μεθαύριο, όταν θα χρειαστεί να βρεθούμε σε μία απλά και μόνο κοινωνική συζήτηση. Ζούμε στον απόηχο ενός ένδοξου παρελθόντος, χρησιμοποιώντας τις παλιές συνταγές, αποφεύγοντας οποιαδήποτε πρωτοτυπία, αλλά καταλήγοντας σε ένα τέλμα. Και το τέλμα είναι πολύ χειρότερο από την παρακμή, γιατί μετά την παρακμή πάντοτε έρχεται η ακμή, όπως μας έχει διδάξει η θεωρία μας.

Ακόμα κι εμείς, που είμαστε εδώ, δεν έχουμε το θάρρος να αγωνιστούμε γι' αυτά που πιστεύουμε και αυτό φαίνεται όχι μόνο από τον τρόπο που γράφουμε και εκφραζόμαστε, αλλά και από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε όλον αυτόν εδώ τον θεσμό.

Θα ήθελα εδώ να προτείνω κάτι. Η Βουλή των Εφήβων είναι μία πολύ ωραία ιδέα, αλλά καλό θα ήταν να ακούγονται όλες αυτές οι ιδέες που εκφράζονται, πέρα από τις παρουσίες των πολιτικών που υπάρχουν εδώ μέσα - και τους ευχαριστώ που υπάρχουν εδώ για να ακούσουν - να

σε κάποια σύνθεση της Βουλής των Εφήβων με την πραγματική Βουλή. Θα ήταν, πραγματικά, μία εξαιρετική λύση, να μπορούσε να γίνει, όχι αυτή η συνεδρίαση ή η γενικότερη, αλλά να μπορούσαμε να εκφωνήσουμε τις απόψεις μας μπροστά στους Βουλευτές και να πούμε ποια είναι τα προβλήματά μας.

(Στο σημείο αυτό εισέρχονται στην Αίθουσα της Επιτροπής ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Δημήτριος Σιούφας και ο Υφυπουργός Πολιτισμού, κ. Ιωάννης Ιωαννίδης)

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Συγγνώμη, κυρία Φραγγελάκη.

Αυτήν τη στιγμή είδατε ότι μπήκε στην Αίθουσα και ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Δημήτριος Σιούφας, μαζί με τον Υφυπουργό Πολιτισμού, κ. Ιωάννη Ιωαννίδη.

Πριν συνεχίσουμε, όμως, πρέπει να ρωτήσουμε την κυρία Φραγγελάκη, την οποία διακόψαμε με την είσοδο του Προέδρου, μήπως δεν ολοκλήρωσε και θέλει κάτι να προσθέσει.

ΕΛΙΖΑ - ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΡΑΓΓΕΛΑΚΗ (Νομός Κιλκίς): Βασικά, έχω μία ακόμη ιδέα, που θα ήθελα να καταθέσω.

Ως μαθήτρια της Γ΄ Λυκείου και βλέποντας τον τρόπο με τον οποίο βιώνουμε όλοι αυτήν την εμπειρία ζωής, πραγματικά, θα ήθελα να προτείνω να καταργηθούν τα μαθήματα Κατεύθυνσεων στη Β΄ Λυκείου, η ύλη της Γ΄ Λυκείου στα μαθήματα Γενικής Κατεύθυνσης να συμπυχθεί με την ύλη της Β΄ Λυκείου και τα μαθήματα Κατεύθυνσης να διδάσκονται μόνο στο τελευταίο εξάμηνο της Γ΄ Λυκείου, ως ένα μέρος, που θα ορίζεται από το συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο.

Σήμερα δεν γίνεται έτσι. Μαζεύουμε κάποια μόρια και σε όποια σχολή περάσουμε. Υπάρχουν άτομα που πραγματικά κυνηγούν ένα όνειρο. Γιατί να το χάνουμε αυτό;

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής, κύριος Ρέτζο.

ΓΚΕΡΑΛΑΝΤ ΡΕΤΖΟ (Α΄ Αθηνών): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, μένω στην Αθήνα και πηγαίνω στο 41ο Λύκειο.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι άκουσα πολλά παράπονα από τους συμμαθητές μου. Άκουσα λίγες λύσεις που πρότειναν. Όμως, δεν είδα αγωνιστικότητα, δεν είδα την επαναστατικότητα που θα έπρεπε να μας διακατέχει ως έφηβους. Δεν είδα μεγάλη διάθεση, γενικότερα, στις συζητήσεις που έχω με συμμαθητές. Βλέπω απλώς παιδιά που σκύβουν, που βολεύονται, που ανέχονται. Τι κάνουμε γι' αυτά που λέμε; Πρέπει να αγωνιζόμαστε, όχι να

σκύβουμε το κεφάλι.

Σας ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Θέλει κάποιος Έφηβος Βουλευτής να λάβει το λόγο;

ΣΤΕΛΛΑ ΧΑΝΤΑΒΑ (Β΄ Αθηνών): Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε.

Ονομάζομαι Στέλλα Χαντάβα και μίλησα και προηγουμένως.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Να ρωτήσουμε πρώτα τους Έφηβους Βουλευτές που δεν έχουν μιλήσει και μετά θα δούμε αν έχουμε χρόνο γι' αυτούς που θέλουν να δευτερολογήσουν.

Υπάρχει κάποιος, απ' αυτούς που δεν μίλησαν στον πρώτο γύρο, που να θέλει να μιλήσει;

Όχι.

Ορίστε, κυρία Χαντάβα, έχετε το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΧΑΝΤΑΒΑ (Β΄ Αθηνών): Ευχαριστώ.

Όταν βγήκαμε για το διάλειμμα, νόμιζα ότι είχα έλθει εδώ, ότι πρότεινα λύσεις και ότι έθεσα προβλήματα. Μέχρι που ένα παιδί ήλθε και μου είπε ότι όλα αυτά είναι «ξύλινα», ότι όλοι αυτοί οι λόγοι είναι για να τους ακούν οι μεγάλοι και όχι για να τα ακούμε εμείς, όχι για να κάνουμε κάτι. Αυτά τα τρία λεπτά, που είχα για να μιλήσω, με ανάγκασαν να καταφύγω σε μία έκθεση, την οποία μπορεί εγώ, η ίδια, σε άλλη φάση της ζωής μου, να μην ήθελα καν να ακούσω. Περιέχει λέξεις που μπορεί να είναι άγνωστες σε πολλούς. Αυτό δεν νομίζω ότι είναι επικοινωνιακό, όταν απέναντί μου έχω ανθρώπους που θέλουν να καταλάβουν ένα πρόβλημα, που θέλουν να δώσουν λύσεις, που θέλουν να αγωνιστούν.

Αναγκάστηκα, όμως, να καταφύγω σ' αυτόν το λόγο, σ' ένα γραπτό, που κρατάω μπροστά μου και το διαβάζω. Δεν λεω αυτά που νιώθω, δεν λεω αυτά που αισθάνομαι, δεν εκφράζομαι και το ίδιο θα κληθώ να κάνω και στις Πανελλήνιες. Έγραψα μία έκθεση, για να μπω εδώ, στη Βουλή των Εφήβων, να πω τη γνώμη μου. Θα πάω να γράψω Πανελλήνιες και θα υποστηρίξω απόψεις που μου επιβάλλουν να υποστηρίξω, θα θέσω προτάσεις για θέματα που μπορεί να πιστεύω ότι δεν μπορούν να ισχύσουν, μόνο και μόνο για να περάσω κάπου και μ' αυτά να καταπατήσω τα πιστεύω μου, για να μπω εκεί που θέλω να μπω.

Σας ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η κυρία Σιάτου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΙΑΤΟΥ (Νομός Κορινθίας): Θέλω να απαντήσω σ' αυτό που είπε πριν ο συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής. Εμείς οι νέοι σηκώνουμε το κεφάλι μας ψηλά και οραματιζόμαστε αλλιώς το αύριο. Όμως, τις ζωές μας τις καθορίζουν κάποιιοι άλλοι, που έχουν τα μέσα και τον τρόπο να τις καθορίζουν. Οι δικοί μας αγώνες είναι μηδαμινοί μπροστά σ' αυτό που καθορίζουν οι Βουλευτές, μπροστά σ' αυτό που η ίδια η Κυβέρνηση μας υποβάλλει και είμαστε αναγκασμένοι να συμμετέχουμε. Μπορεί να μην το θέλουμε, αλλά, για να επιβιώσουμε, είμαστε αναγκασμένοι να το κάνουμε.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):
Το λόγο έχει ο κύριος Σίσκος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΣΚΟΣ (Νομός Έβρου): Ονομάζομαι Νικόλαος Σίσκος και είμαι από το Νομό Έβρου.

Άκουσα τους συμμαθητές μου να ισχυρίζονται - πιστεύω λανθασμένα - ότι δεν έχουμε αγωνιστικότητα. Όχι. Έχουμε αγωνιστικότητα και ιδέες και όραμα. Αυτό που μας λείπει είναι η ελπίδα που μας στέρησε ο πολιτικός κόσμος. Ο πολιτικός κόσμος μας δημιούργησε απογοήτευση. Είναι ένας πολιτικός κόσμος που κατάφερε να κάνει αυτόν το λαό να παρακαλάει, να ελπίζει σε μια δικτατορία. «Τουλάχιστον είχαμε να φάμε» θα σου πουν οι μεγαλύτεροι. Εκεί πρέπει να σταθούμε όλοι εμείς οι νέοι, να καλλιεργήσουμε αυτήν την ελπίδα και στους εαυτούς μας και στα παιδιά μας, να σηκώσουμε το κεφάλι, να δούμε έναν κόσμο καλύτερο και να παλέψουμε γι' αυτόν.

Άκουσα πολλούς, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, τόσο Βουλευτές, όσο και διάφορους Καθηγητές Πανεπιστημίου, να τονίζουν πόσο εξαιρετικά είναι τα εκπαιδευτικά συστήματα στο εξωτερικό και πως το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να εναρμονιστεί και να γίνει ίδιο μ' αυτά.

Ξεχνάμε κάτι βασικό. Ο Έλληνας είναι Έλληνας. Μπορεί να είναι Ευρωπαίος, όμως, είναι μία μονάδα αυτούσια μέσα στον κόσμο. Οφείλουμε το "ρούχο" που θα φορέσουμε στον Έλληνα να το ράψουμε γι' αυτόν, να διαλέξουμε το "ύφασμα" για τον Έλληνα, όχι το "ύφασμα" από τη Γερμανία ή τον Καναδά, γιατί έτσι, σίγουρα, αυτό που θα καταφέρουμε θα είναι να κάνουμε τον Έλληνα έναν "παλιάτσο".

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Συνεχίζουμε τον πολύ ζωντανό διάλογο.

Σας ενημερώνω ότι πριν από λίγο μπήκε στην Αίθουσα και ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής

και εμπνευστής του θεσμού, κύριος Απόστολος Κακλαμάνης.

Η Έφηβος Βουλευτής, Βασιλική Μανωλοπούλου, έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αργολίδας): Θέλω να συμφωνήσω με τον Κωνσταντίνο ότι αυτό είναι πολύ "ξύλινο". Αλλά αυτό έχουμε έρθει να κάνουμε. Κάπως έπρεπε να το έχουμε ετοιμάσει.

Θέλω να διαφωνήσω με την Αναστασία, γιατί πιστεύω ότι η δύναμή μας είναι τεράστια. Δεν είμαστε κάποιοι που δεν έχουμε δύναμη. Και έχουμε έρθει εδώ για να το δείξουμε. Θέλω να διαφωνήσω με την κοπέλα, γιατί εγώ δεν είμαι ούτε "παπαγάλος" ούτε "πτηνό". Έχω μεγάλη δύναμη και θέλω να το αποδείξω σε όλους. Και δεν κάνω ό,τι μου λένε. Ωραία, είναι το σύστημα τέτοιο. Προσπαθώ, όμως, να το αλλάξω. Και θα προσπαθώ. Άμα σκύψω το κεφάλι και κάτσω έτσι, τι θα κάνω; Συγγνώμη. Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Θα πάμε στη δεύτερη Έφηβο Βουλευτή και μετά θα μιλήσουν ένας-δύο από την άλλη πτέρυγα, για να ολοκληρώσουμε. Ορίστε.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΙΧΑΗΛ (Α΄ Αθηνών): Αυτό που ήθελα να πω, κυρίως, για Πανεπιστήμια - επειδή μου έμεινε αυτό που ειπώθηκε προηγουμένως- είναι ότι οι πολιτικές παρατάξεις, άσχετα με το αν χαλάνε την εικόνα του κάθε Πανεπιστημίου, έχουν κάποιο σκοπό. Το να ψηφίζουμε και να έχουμε πολιτική άποψη, γενικά, μια άποψη συγκεκριμένη, δική μας, την οποία έχουμε δημιουργήσει εμείς οι ίδιοι, δεν είναι απλά δικαίωμά μας. Είναι υποχρέωσή μας. Έτσι το βλέπω εγώ. Γι' αυτό και νομίζω ότι όλοι μας είμαστε εδώ σήμερα. Γιατί γράψαμε κάτι, το οποίο βγήκε από μέσα μας, διαβάστηκε από κάποιους ανθρώπους και ήρθαμε εδώ για να υποστηρίξουμε τα πιστεύω μας και την άποψή μας.

Από εκεί και πέρα, αν κάποιοι από εμάς θα εισακουστούν και κάποιοι απ' αυτούς που μας ακούνε θα ακούσουν και θα κάνουν κάτι, είναι καθαρά στη δική τους κρίση. Εμείς θέλουμε να ακουστούμε και θέλουμε να έχουμε άποψη. Ξαναλέω ότι δεν είναι δικαίωμά μας, είναι υποχρέωσή μας να αλλάξουμε αυτήν τη χώρα, την όποια χώρα.

Δεν μένω στο ότι ζούμε στην Ελλάδα. Η Ελλάδα έχει κάνει πολλά. Αλλά αυτή η υπερβολή ότι είμαστε στην Ελλάδα και η Ελλάδα είναι κάτι ξεχωριστό δεν είναι λάθος απαραίτητα. Ο καθένας το βλέπει από τη δική του σκοπιά. Είναι, όμως, υπερβολή. Είναι όλες χώρες. Έχουν όλες οι χώρες κάποιον πολιτισμό. Η δική μας έχει έναν μεγάλο πολιτισμό, τον οποίο καλούμαστε να μάθουμε. Από εκεί και πέρα, όμως, ας δούμε ότι είμαστε άτομα. Ζούμε σ' αυτήν τη χώρα. Άσχετα με το ποια

χώρα είναι αυτή, πρέπει να την αλλάξουμε και να την κάνουμε όσο το δυνατόν καλύτερη μπορούμε, με την όποια Κυβέρνηση και με τους όποιους Έφηβους Βουλευτές υπάρχουν σ' αυτήν την αίθουσα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ο κ. Πρόεδρος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΙΟΥΦΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Καλή συνέχεια. Να συνεχίζετε να εκφράζεστε έτσι ελεύθερα και να λέτε αυτό που βγαίνει από την ψυχή σας. Να συνεχίσετε να παλεύετε γι' αυτό που πιστεύετε. Τον κόσμο μπορείτε να τον αλλάξετε πιο γρήγορα από ό,τι προσπαθούμε εμείς. Καλή συνέχεια.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Συνεχίζουμε με τον πολύ υπομονετικό συνάδελφό σας, από την άλλη πτέρυγα.

ΣΑΜΠΑΓΙΑΝ-ΔΙΠΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Άκουσα να μιλάνε για αγωνιστές και θέλω να κάνω μια ερώτηση. Τι είναι ο αγώνας; Αγώνας είναι να κλειστώ σε ένα σχολείο και να κάνω κατάληψη για αιτήματα τα οποία είναι, συγγνώμη, χαζά; Αγωνιστής πιστεύω ότι είναι, όπως είπαν και οι κοπέλες, αυτός που θα μπορέσει να πετύχει στην παιδεία, εκεί που θέλει, στο πεδίο που αγωνίζεται, μέσα από την πολιτική, δηλαδή, αυτός θα μπορέσει να αλλάξει από τη βάση, από τις ρίζες, κάτι. Να μην κάνει κατάληψη για να αλλάξει κάτι που έχει ήδη γίνει. Γιατί, αν δεν έχει ήδη γίνει, δεν θα χρειαστεί να το αλλάξει.

Πιστεύω ότι εμείς, που ίσως κάποια στιγμή βρεθούμε ξανά σ' αυτά τα έδρανα, ως Βουλευτές ή με κάποια άλλη ιδιότητα, σε κάποια άλλη θέση της κοινωνίας, θα δώσουμε από εκεί το μήνυμα. Αγωνιστής δεν είναι αυτός που κάνει κάτι κατόπιν εορτής, αλλά αυτός που έχει προβλέψει από πριν και έχει κρίνει σωστά. Πιστεύω ότι καταλαβαίνετε τι θέλω να πω.

Ούτε να κάνουμε προσωπικές επιθέσεις σε τρίτους και σε καθηγητές και ούτε να ρίχνουμε το φταίξιμο σε κάποια Αξιωματική Αντιπολίτευση, σε κάποια Κυβέρνηση ή σε οποιοδήποτε άλλο Κόμμα. Εμείς πιστεύω ότι μπορούμε να αλλάξουμε τα πράγματα, άσχετα με το τι γίνεται στην κοινωνία μας.

Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Και εμείς ευχαριστούμε.

Θα δώσω τώρα το λόγο στον Έφηβο Βουλευτή από την Κύπρο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΗΣ (Κύπρος): Ευχαριστώ. Δεν θα αναπτύξω καμία ιδέα των Εφήβων Βουλευτών. Απλά, θα πω το συμπέρασμα.

Υπάρχει μια αντιπαράθεση στις απόψεις. Και αυτό γίνεται συνέχεια στην πολιτική. Η Ελλάδα και η Κύπρος δεν προχωρούν, γιατί υπάρχει μια αντιπαράθεση. Ο μοναδικός εχθρός του Έλληνα, φαντάζομαι ότι ξέρετε ποιος είναι: ο ίδιος ο Έλληνας. Γι' αυτό δεν προχωρούμε. Πρέπει να συμφιλιωθούμε, για να βρούμε ένα κοινό συμπέρασμα.

Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Και εμείς ευχαριστούμε. Αρκεί να μην είναι απόλυτα τα συμπεράσματα.

Προχωρούμε με δύο ακόμη Έφηβους Βουλευτές.

Η κοπέλα στο βάθος έχει το λόγο.

ΜΥΡΤΩ ΜΟΥΤΑΦΗ (Β΄ Αθηνών): Ήθελα να πω ότι δεν χρειάζεται να τα ισοπεδώσουμε όλα. Σίγουρα κάποια θετικά στοιχεία υπάρχουν. Εμείς ήρθαμε εδώ για να καταδείξουμε τα αρνητικά και να προτείνουμε κάποιες λύσεις. Δεν είναι ωραίο να είμαστε απόλυτοι. Πιστεύω ότι, για να συμμετέχουμε σ' αυτό πρόγραμμα, σημαίνει ότι ενδιαφερόμαστε γι' αυτά που γίνονται στη χώρα μας.

Σίγουρα ο καθένας προετοίμασε κάποιο λόγο. Κάποιοι μίλησαν από μόνοι τους. Είναι η πρώτη φορά που το κάνουμε. Εγώ τουλάχιστον δεν έχω ξαναμιλήσει μπροστά σε πολλά άτομα. Και αν δεν έχεις γράψει κάτι, αν δεν είσαι τουλάχιστον σίγουρος, θέλεις να έχεις κάποιες σημειώσεις. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο λόγος είναι "ξύλινος" ή τυποποιημένος ή δεν εκφράζει αυτά που νιώθεις. Σίγουρα θα χρησιμοποιήσεις ένα άλλο λεξιλόγιο απ' αυτό που θα χρησιμοποιήσεις με τους φίλους σου. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι κρύβει τι πραγματικά αισθάνεσαι και τι ζητάς από την Κυβέρνηση και την Πολιτεία.

Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Έχουμε τη δυνατότητα μόνο για δύο ακόμα τοποθετήσεις.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Φαρσαδάκη.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΦΑΡΣΑΔΑΚΗ (Καναδάς): Χαίρετε και πάλι.

Προηγουμένως, στο λόγο μου, έκανα μια σύγκριση ανάμεσα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και στο καναδικό εκπαιδευτικό σύστημα. Και σας μίλησα από την οπτική γωνία του ελληνικού συστήματος.

Υπάρχουν και Έλληνες στο εξωτερικό. Είναι πραγματικά θλιβερό να βλέπει κανείς τους Έλληνες του εξωτερικού, της πρώτης γενιάς, όταν τους ρωτάς «τι γνώμη έχεις για την Ελλάδα αυτήν τη στιγμή;», να σου λένε «εγώ δεν γυρίζω στην Ελλάδα, διότι έχω τη ρομαντική εικόνα της δεκαετίας του '50, του '60, όταν έφυγα».

Βλέπεις τη νεολαία του Χάλιφαξ, απ' όπου έρχομαι, που τους ρωτάς: «Εσύ τι γνώμη έχεις για την Ελλάδα; Θα πας να σπουδάσεις στην Ελλάδα;». Και σου απαντούν «Αποκλείεται. Εδώ έχω ευκαιρίες και ξέρω ότι είμαι καλός και δεν θα χαθώ, ενώ, αν γυρίσω στην Ελλάδα, θα εξαφανιστώ, διότι δεν είμαι κάποιος».

Αυτό ήταν μόνο μια παρένθεση, για να δείτε ότι υπάρχουν και εκεί έξω παιδιά, Έλληνες, που πιστεύουμε στην Ελλάδα και την αγαπάμε. Και γι' αυτό έχω έρθει και εδώ. Να τους εκπροσωπήσω. Εμείς την αγαπάμε την Ελλάδα και θα αγωνιστούμε γι' αυτήν μέχρι το τέλος.

Σας ευχαριστώ πολύ

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τελευταία ομιλήτρια η Έφηβος Βουλευτής, Ηλέκτρα Σαχταρίδου, η οποία μας μίλησε για τη δυσλεξία.

ΗΛΕΚΤΡΑ ΣΑΧΤΑΡΙΔΟΥ (Νομός Κοζάνης): Θα ήθελα να πω μία φράση μόνο, την οποία πιστεύω ότι όλοι θα καταλάβουμε.

Είμαστε η γενιά του αύριο. Μας οφείλετε μια σωστή εκπαίδευση!

Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Έχεις απόλυτο δίκιο.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, στο σημείο αυτό, ολοκληρώθηκε η συζήτηση.

Προχωρούμε στη διαδικασία των ψηφοφοριών. Θα ψηφίσουμε επί της αρχής τη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής μας, που σημαίνει ότι δεχόμαστε το κείμενο της Σύνοψης αυτής, ως μια βάση για τη συζήτηση των επιμέρους θεμάτων αυτής.

Γίνεται δεκτή επί της αρχής η Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής, δηλαδή το κείμενο που έχετε όλοι στα χέρια σας, από σελίδα 7 έως σελίδα 23;

Οι αποδεχόμενοι επί της αρχής τη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής, δηλαδή τη φιλοσοφία, γενικότερα, των θεμάτων που περιλαμβάνονται σε αυτή, να σηκώσουν το χέρι τους.

(Σηκώνουν το χέρι τους οι αποδεχόμενοι τη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής)

Οι μη αποδεχόμενοι επί της αρχής τη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής να σηκώσουν το χέρι τους.

(Σηκώνουν το χέρι τους οι μη αποδεχόμενοι τη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής)

Συνεπώς, η Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής έγινε δεκτή, επί της αρχής, κατά πλειοψηφία.

Θα ψηφίσουμε τώρα τα επιμέρους θέματα.

Γίνεται δεκτό το πρώτο θέμα, με τίτλο «Εκπαιδευτικά Συστήματα-Εξετάσεις»;

Οι αποδεχόμενοι το πρώτο θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι τους οι αποδεχόμενοι το πρώτο θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το πρώτο θέμα να σηκώσουν το χέρι τους.

(Σηκώνουν το χέρι τους οι μη αποδεχόμενοι το πρώτο θέμα)

Συνεπώς, το πρώτο θέμα, με τίτλο «Εκπαιδευτικά Συστήματα-Εξετάσεις», έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ενότητα με τίτλο: «Εκπαιδευτικό Σύστημα».

Οι αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την ενότητα)

Οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα)

Προφανώς, κατά της ενότητας σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η ενότητα με τίτλο «Εκπαιδευτικό Σύστημα» δεν γίνεται δεκτή.

Ενότητα με τίτλο: «Εκπαιδευτικό Σύστημα και ΑΜΕΑ».

Οι αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την ενότητα)

Οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα)

Προφανώς, υπέρ της ενότητας σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η ενότητα με τίτλο «Εκπαιδευτικό Σύστημα και ΑΜΕΑ» γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ενότητα με τίτλο: «Εκπαιδευτικό Σύστημα και Μετανάστες».

Οι αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την ενότητα)

Οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα)

Προφανώς, υπέρ της ενότητας σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η ενότητα με τίτλο «Εκπαιδευτικό Σύστημα και Μετανάστες» γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ενότητα με θέμα «Εισαγωγικές Εξετάσεις στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.».

Οι αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την ενότητα)

Οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα)

Προφανώς, κατά της ενότητας σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η ενότητα με τίτλο «Εισαγωγικές Εξετάσεις στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.» δεν γίνεται δεκτή.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, με τίτλο: «Αξιολόγηση - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του δεύτερου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Αξιολόγηση - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στο τρίτο θέμα, με τίτλο: «Γλώσσα».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του τρίτου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Γλώσσα» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Τέταρτο θέμα, με τίτλο: «Υλικοτεχνική Υποδομή της Παιδείας».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του τέταρτος θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Υλικοτεχνική Υποδομή της Παιδείας» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Πέμπτο θέμα, με τίτλο: «Σχολικά Μαθήματα, Βιβλία και Διδακτική Μαθημάτων».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του πέμπτου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Σχολικά Μαθήματα, Βιβλία και Διδακτική Μαθημάτων» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Έκτο θέμα, με τίτλο: «Ενισχυτική Διδασκαλία – Ολοήμερο Σχολείο».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του έκτου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Ενισχυτική Διδασκαλία – Ολοήμερο Σχολείο» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Έβδομο θέμα, με τίτλο: «Ανώτατη Εκπαίδευση».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, κατά του έβδομου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Ανώτατη Εκπαίδευση» δεν γίνεται δεκτό.

Όγδοο θέμα, με τίτλο: «Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του όγδοου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ένατο θέμα, με τίτλο: «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (Σ.Ε.Π.)».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του ενάτου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (Σ.Ε.Π.)» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Δέκατο θέμα, με τίτλο: «Πολιτισμός - Πολιτισμική Κληρονομιά - Καλές Τέχνες στο Σχολείο».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του δέκατου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Πολιτισμός - Πολιτισμική Κληρονομιά - Καλές Τέχνες στο Σχολείο» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Το θέμα αυτό έχει και επιμέρους ενότητες.

Πρώτη ενότητα, με τίτλο: «Πολιτιστική Κληρονομιά».

Οι αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την ενότητα)

Οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα)

Προφανώς, υπέρ της πρώτης ενότητας σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η ενότητα με τίτλο «Πολιτιστική Κληρονομιά» γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Δεύτερη ενότητα, με τίτλο: «Καλές Τέχνες και Σχολείο».

Οι αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την ενότητα)

Οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την ενότητα)

Προφανώς, υπέρ της δεύτερης ενότητας σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η ενότητα με τίτλο «Καλές Τέχνες και Σχολείο» γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ενδέκατο θέμα, με τίτλο «Περιβάλλον και Εκπαίδευση».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του ενδέκατου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Περιβάλλον και Εκπαίδευση» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Δωδέκατο θέμα, με τίτλο: «Εκκλησία».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, κατά του δωδέκατου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Εκκλησία» δεν γίνεται δεκτό.

Δέκατο τρίτο θέμα, με τίτλο: «Αθλητισμός- Ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση».

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το θέμα)

Οι μη αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το θέμα)

Προφανώς, υπέρ του δέκατου τρίτου θέματος σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο «Αθλητισμός - Ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση» γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Δέκατο τέταρτο θέμα, με τίτλο: Βουλή των Εφήβων.

Οι αποδεχόμενοι το θέμα να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές)

Προφανώς, υπέρ του τελευταίου θέματος σήκωσαν το χέρι όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές.

Συνεπώς, το θέμα με τίτλο Βουλή των Εφήβων γίνεται δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτή στο σύνολό της η Σύμβαση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής;

Οι αποδεχόμενοι στο σύνολό της τη Σύμβαση Κειμένων να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το σύνολο)

Οι μη αποδεχόμενοι στο σύνολό της τη Σύμβαση Κειμένων να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το σύνολο)

Προφανώς, υπέρ του συνόλου σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η Σύμβαση Κειμένων γίνεται δεκτή και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώνονται οι εργασίες της ψηφοφορίας.

Πριν προχωρήσουμε στην κλήρωση, για το ποιοι θα μιλήσουν στην Ολομέλεια, να διευκρινίσουμε κάτι. Έχουν πάρει το γνωστό χαρτάκι για να γράψουν το όνομά τους τα παιδιά που θα μπουν στην κληρωτίδα. Δύο θα μιλήσουν στην Ολομέλεια. Στην Ολομέλεια, επίσης, θα μιλήσει και ο Εισηγητής, που είχατε εκλέξει για το συγκεκριμένο θέμα. Δεν ψηφίζουν οι μαθητές που έχουν έλθει από την Κύπρο και το εξωτερικό και οι παρατηρητές φυσικά. Για τα παιδιά που έχουν έλθει από την Κύπρο και γενικά από το εξωτερικό, θα γίνει άλλη κλήρωση, κάποια άλλη στιγμή, για το ποιοι θα μιλήσετε στην Ολομέλεια τη Δευτέρα.

Προχωρούμε τώρα στην κλήρωση. Δύο άτομα θα τραβήξουν τους κλήρους. Εάν συμφωνείτε, ο Εισηγητής, κ. Μπέτσιος, και ο Έφηβος Βουλευτής, κ. Πίγκας, από τα Ειδικά Σχολεία.

(Στο σημείο αυτό γίνεται η κλήρωση)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΙΓΚΑΣ (Επικρατείας): Η κυρία Μαρίνα Παναγυράκη, από το Νομό Χανίων.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Συγχαρητήρια για την πρώτη ομιλήτρια της Επιτροπής.

Να κληρώσουμε και το δεύτερο όνομα.

(Στο σημείο αυτό γίνεται η κλήρωση)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΕΤΣΙΟΣ (Νομός Φθιώτιδας): Ο κ. Απόστολος Πίγκας, από την Επικράτεια.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Συγχαρητήρια και σε σας, ιδιαίτερα, συγχαρητήρια.

Έχουν εκλεγεί, λοιπόν, οι δύο ομιλητές της Ολομέλειας και υπάρχει και ο Εισηγητής.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώνονται οι εργασίες της Επιτροπής.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, ολοκληρώθηκε η συνεδρίαση.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13.05' λύθηκε η συνεδρίαση.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ (ΒΕΡΑ) ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Ε΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΙΓ΄ ΣΥΝΟΔΟΣ 2007 - 2008

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Β΄ Τμήμα)

ΠΡΑΚΤΙΚΟ - ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα) της Βουλής των Εφήβων στα θέματα «Εκπαιδευτικά Συστήματα - Εξετάσεις (Εκπαιδευτικό Σύστημα, Εκπαιδευτικό Σύστημα και Α.Μ.Ε.Α., Εκπαιδευτικό Σύστημα και Μετανάστες, Εισαγωγικές Εξετάσεις στα ΑΕΙ και ΤΕΙ)», «Αξιολόγηση - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών», «Γλώσσα», «Υλικοτεχνική Υποδομή της Παιδείας», «Σχολικά Μαθήματα, Βιβλία και Διδακτική Μαθημάτων», «Ενισχυτική Διδασκαλία - Ολοήμερο Σχολείο», «Ανώτατη Εκπαίδευση», «Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση», «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός [Σ.Ε.Π.]», «Πολιτισμός - Πολιτιστική Κληρονομιά - Καλές Τέχνες στο Σχολείο (Πολιτιστική Κληρονομιά, Καλές Τέχνες και Σχολείο)», «Περιβάλλον και Εκπαίδευση», «Εκκλησία», «Αθλητισμός - Ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση» και «Βουλή των Εφήβων», που περιλαμβάνονται στη Σύνθεση Κειμένων των μαθητών της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Βουλή των Εφήβων, ΙΓ' Σύνοδος 2007 – 2008.

Προς την Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων.

Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα) της Βουλής των Εφήβων συνήλθε στις 11 Οκτωβρίου 2008, σε συνεδρίαση, υπό την προεδρία του Βουλευτή Ευβοίας, κυρίου Αναστασίου Λιάσκου και της Ε΄ Αντιπροέδρου της Βουλής, Βουλευτού Β΄ Πειραιώς, κυρίας Βαρβάρας Νικολαΐδου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων, που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα) της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Μανωλοπούλου Βασιλική (Νομός Αργολίδας), Μιχαήλ Αγγελική (Α΄ Αθηνών),

Μιχαηλίδου Ήβη (Κύπρος), Μουρατίδου Μαρία (Νομός Κοζάνης), Μουτάφη Μυρτώ (Β΄ Αθηνών), Μπαλάσκας Μάριος (Β΄ Αθηνών), Μπέτσιος Αθανάσιος (Νομός Φθιώτιδας), Μπραζουκάκης Νικόλαος (Νομός Ξάνθης), Μυφτάρη Ένι (Β΄ Αθηνών), Ντυμένου Ιουλία (Νομός Ηλείας), Παδιού Ανθούλα (Νομός Μαγνησίας), Παναγιώτα Καθολική (Νομός Δωδεκανήσου), Πανηγυράκη Μαρίνα (Νομός Χανίων), Παντελίδη Γεωργία (Κύπρος), Παππά Ειρήνη (Γερμανία), Παρασκευαΐδου Ελένη (Νομός Χαλκιδικής), Παρρή - Νίκα Δήμητρα (Νομός Πιερίας), Πίγκας Απόστολος (Επικρατείας), Πολίτης Νίκος (Νομός Αττικής), Ρέτζο Γκέραλντ (Α΄ Αθηνών), Ρούμκος Χρήστος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Σαμπαγιάν - Δίπλας Γεώργιος - Αλέξανδρος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Σαχαριδίου Ηλέκτρα (Νομός Κοζάνης), Σιάτου Αναστασία (Νομός Κορινθίας), Σιβιτανίδης Ανδρέας (Κύπρος), Σίσκος Νικόλαος (Νομός Έβρου), Σιώρα Σπυριδούλα (Νομός Αρκαδίας), Σκαρτούλης Σταύρος (Νομός Καβάλας), Σταθάκη Ζωή - Ελένη (Β΄ Αθηνών), Στρατογιάννη Ελένη (Γερμανία), Σωκράτους Ηλιάνα (Κύπρος), Τζανετής Χρήστος (Β΄ Αθηνών), Τιμονίδης Νέστορας (Α΄ Θεσσαλονίκης), Τσινούλη Παναγιώτα (Νομός Λάρισας), Φαρσαδάκη Βασιλική (Καναδάς), Φιλιάδου Βικεντία (Νομός Καστοριάς), Φιντέογλου Μαρία (Νομός Καβάλας), Φραγγελάκη Ελίζα - Ελεονώρα (Νομός Κιλκίς), Χαντάβα Στέλλα (Β΄ Αθηνών), Χριστάκη Βασιλεία (Νομός Ηρακλείου) και Ψαρρού Παναγιώτα - Γεωργία (Νομός Αττικής).

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, έλαβαν το λόγο ο Εισηγητής, Έφηβος Βουλευτής, Μπέτσιος Αθανάσιος και οι Έφηβοι Βουλευτές: Φαρσαδάκη Βασιλική (Καναδάς), Παδιού Ανθούλα (Νομός Μαγνησίας), Χαντάβα Στέλλα (Β΄ Αθηνών), Μανωλοπούλου Βασιλική (Νομός Αργολίδας), Τσινούλη Παναγιώτα (Νομός Λάρισας), Σιάτου Αναστασία (Νομός Κορινθίας), Φιλιάδου Βικεντία (Νομός Καστοριάς), Μιχαήλ Αγγελική (Α΄ Αθηνών), Μυφτάρη Ένι (Β΄ Αθηνών), Χριστάκη Βασιλεία (Νομός Ηρακλείου), Παντελίδη Γεωργία (Κύπρος), Μιχαηλίδου Ήβη (Κύπρος), Σίσκος Νικόλαος (Νομός Έβρου), Παναγιώτα Καθολική (Νομός Δωδεκανήσου), Σαμπαγιάν - Δίπλας Γεώργιος - Αλέξανδρος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Ρούμκος Χρήστος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Πίγκας Απόστολος (Επικρατείας), Μουτάφη Μυρτώ (Β΄ Αθηνών), Σιβιτανίδης Ανδρέας (Κύπρος), Μουρατίδου Μαρία (Νομός Κοζάνης), Παππά Ειρήνη (Γερμανία), Σκαρτούλης Σταύρος (Νομός Καβάλας), Σωκράτους Ηλιάνα (Κύπρος), Σαχαριδίου Ηλέκτρα (Νομός Κοζάνης), Φραγγελάκη Ελίζα - Ελεονώρα (Νομός Κιλκίς) και Ρέντζο Γκέραλντ (Α΄ Αθηνών).

Ο Εισηγητής, Έφηβος Βουλευτής, Μπέτσιος Αθανάσιος (Νομός Φθιώτιδας), είπε τα εξής:

«Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι Καθηγητές, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, σχεδιάζοντας και

προγραμματίζοντας σήμερα για το σχολείο και την εκπαίδευση, πρέπει να έχουμε το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, αφού η εκπαίδευση είναι υπόθεση του μέλλοντος και τα παιδιά θα αντιμετωπίσουν τον κόσμο που έρχεται και όχι τον κόσμο που έφυγε.

Σήμερα θέλουμε μία παιδεία και μία εκπαίδευση με αξίες, που να έχει ως υπόβαθρο τις αρχές του ανθρωπισμού, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης. Θέλουμε μια παιδεία που να δίνει στους μαθητές τις σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες και να αναπτύσσει την κριτική τους ικανότητα και τη δημιουργικότητά τους.

Η χώρα μας έχει ανάγκη από ένα εκπαιδευτικό σύστημα ποιοτικό, με σύγχρονες υποδομές, όπου οι νέες τεχνολογίες θα αποτελούν το αυτονόητο και όχι το ζητούμενο, ένα εκπαιδευτικό σύστημα συνδεδεμένο με την κοινωνία, που θα δίνει όλες εκείνες τις δυνατότητες στους μαθητές να γίνουν ισότιμοι πολίτες της Ευρώπης.

Δυστυχώς, όμως, σήμερα απέχουμε απ' όλα αυτά έτη φωτός. Τα προβλήματα στην εκπαίδευση είναι πολλά και ο κοινωνικός προβληματισμός επί του θέματος γίνεται ολοένα και πιο έντονος.

Συγκεκριμένα, πρωταρχικό πρόβλημα μπορεί να θεωρηθεί το ελλιπές περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών, τα οποία δεν ανταποκρίνονται, σε καμία περίπτωση, στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής. Θέματα όπως τα ναρκωτικά, η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, η ισότητα των δύο φύλων και τα περιβαλλοντικά προβλήματα απουσιάζουν και αυτό έχει ως συνέπεια να μην υπάρχει έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση των νέων, με αρνητικές συνέπειες, τόσο γι' αυτούς, όσο και για την κοινωνία.

Επίσης, τα σχολικά βιβλία περιέχουν πλήθος περιττών γνώσεων, πολλά δε απ' αυτά είναι ακαλαίσθητα και αντιπαιδαγωγικά.

Προβλήματα, επίσης, αντιμετωπίζουν πολλά σχολεία σε ολόκληρη την Ελλάδα και από άποψη υλικοτεχνικής υποδομής.

Καθημερινά πολλά παιδιά αναγκάζονται να παρακολουθούν μαθήματα σε κτίρια τα οποία είναι έτοιμα να καταρρεύσουν. Υπάρχουν σχολεία χωρίς αθλητικούς χώρους, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, ακόμα και αίθουσες διδασκαλίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το σχολείο στο οποίο φοιτώ, το 2ο Λύκειο Λαμίας, στο οποίο, λόγω του μεγάλου αριθμού των μαθητών, διεξάγονται μαθήματα σε κοντέινερ, στον προαύλιο χώρο του σχολείου.

Οι δαπάνες και οι πόροι που διατίθενται ακόμα στην εκπαίδευση είναι επιεικώς ανεπαρκείς

για να καλύψουν τις απαιτήσεις της σωστής λειτουργίας των σχολείων. Είμαστε ουραγοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης, αφού διαθέτουμε το 3,2% του Α.Ε.Π., όταν ο μέσος όρος είναι 5,5%.

Ένα ακόμα ζήτημα, που δημιουργεί σοβαρά προβλήματα και απαιτεί σύντομα λύσεις, είναι ο «εξετασιοκεντρικός» χαρακτήρας του σχολείου, με αποκορύφωμα το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν είναι δυνατόν, εν έτει 2008, οι μαθητές να γυρνούν ολημερίς με μια τσάντα στην πλάτη και να μάχονται να εισαχθούν σε μια σχολή, η οποία δεν είναι σίγουρο ότι θα μπορέσει να τους εξασφαλίσει μια θέση εργασίας στο μέλλον. Και, βέβαια, δεν είναι μόνο η κούραση και η ψυχολογική πίεση που υφίστανται οι μαθητές, είναι ακόμα η οικονομική αφαιμάξη των οικογενειών τους από τα φροντιστήρια. Κατά τα άλλα, όλοι κόπτονται για το δημόσιο σχολείο και τη δωρεάν παιδεία.

Η εμμονή στην αποστήθιση, σε συνδυασμό με τα ανωτέρω, είναι ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν όλοι οι μαθητές. Πολλές φορές, αυτός είναι και ο λόγος που αρκετοί απ' αυτούς απομακρύνονται από το σχολείο. Η αποστήθιση, όμως, δεν είναι μόνο ότι απωθεί τους νέους από το διάβασμα, αλλά στενεύει και τα περιθώρια σκέψης τους, μικραίνει τον πνευματικό τους κόσμο και δεν τους επιτρέπει να εκφράζονται ελεύθερα με το δικό τους μοναδικό τρόπο.

Σοβαρό θέμα αποτελεί και η απουσία ουσιαστικού Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Απαιτείται αναβάθμιση της διδασκαλίας του μαθήματος από καταρτισμένους ειδικά εκπαιδευτικούς, οι οποίοι θα επιμορφώνονται γενικώς στα νέα δεδομένα.

Η χρήση ακόμα των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου στα σχολεία είναι υποτυπώδης. Είναι σημαντικό να σκεφτούμε πόσο πιο ενδιαφέρον και πόσο πιο ωφέλιμο θα μπορούσε να γίνει το μάθημα, μέσα από τη χρήση και την αξιοποίηση των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Το διαδίκτυο, επιπλέον, θεωρείται αναγκαίο να χρησιμοποιείται ως πηγή άντλησης πληροφοριών και πολύτιμων εγκυκλοπαιδικών γνώσεων, έτσι ώστε να δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να μελετούν και να προσεγγίσουν τη γνώση, μέσα από μια άλλη οπτική γωνία. Οι μαθησιακές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία πρέπει να καλυφθούν με επάρκεια και ευαισθησία.

Η ενισχυτική διδασκαλία, επίσης, για τη βοήθεια των αδύνατων μαθητών, δεν έχει τη θέση που της αρμόζει στο σημερινό σχολείο. Απαιτούνται ουσιαστικά μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ένας θεσμός που δεν λειτουργεί στο επίπεδο που θα έπρεπε είναι και αυτός της πρόσθετης διδακτικής στήριξης. Το πρόγραμμα πρέπει να αποκτήσει ευελιξία, να δοθούν κίνητρα στους εκπαιδευτικούς, ώστε να αποτελέσει αξιόπιστη εναλλακτική λύση απέναντι στην παραπαιδεία.

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στη λειτουργία του σχολείου είναι, επίσης, πολύ ουσιαστικός. Θέλουμε καθηγητές δίκαιους, αμερόληπτους, επιμορφωμένους και καλά αμειβόμενους. Καθηγητές που να βρίσκονται κοντά μας, μέσα και έξω από το σχολείο, που να κατανοούν τα προβλήματά μας, βοηθώντας μας να τα επιλύσουμε.

Το εκπαιδευτικό μας σύστημα, επιπλέον, δεν πρέπει να είναι συγκεντρωτικό και ομοιόμορφο. Απαιτείται να λαμβάνονται πρωτοβουλίες από τις σχολικές μονάδες και πολλές αποφάσεις να λαμβάνονται σε περιφερειακό επίπεδο, αφού τα προβλήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα από ανθρώπους που βρίσκονται κοντά στις πηγές αυτών και οι οποίοι μπορούν να δρουν άμεσα.

Αγαπητοί συμμαθητές, όλοι υποστηρίζουν ότι η παιδεία πρέπει να αποτελέσει εθνική προτεραιότητα. Δυστυχώς, όμως, δεν βλέπουμε μέτρα και δράσεις από την Πολιτεία προς αυτήν την κατεύθυνση. Πρέπει εμείς οι νέοι να αποτελέσουμε την «αιχμή του δόρατος» ενός κοινωνικού κινήματος που θα φέρει την εκπαίδευση και το σχολείο στη θέση που του αρμόζει, ενός κινήματος που θα αναγκάσει τις πολιτικές δυνάμεις της πατρίδας μας να αναλάβουν τις ευθύνες τους, όχι μόνο με λόγια, αλλά με ουσιαστικά έργα.

Σας ευχαριστώ».

Επίσης, οι ομιλητές Έφηβοι Βουλευτές διατύπωσαν τις απόψεις τους επί των θεμάτων της Σύνοψης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Στη συνέχεια, η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, κατά θέμα και προτάσεις, καθώς και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Συγκεκριμένα:

Τα θέματα «Εκπαιδευτικά Συστήματα - Εξετάσεις», «Αξιολόγηση - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών», «Γλώσσα», «Υλικοτεχνική Υποδομή της Παιδείας», «Σχολικά Μαθήματα, Βιβλία και Διδακτική Μαθημάτων», «Ενισχυτική Διδασκαλία - Ολοήμερο Σχολείο», «Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση», «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός [Σ.Ε.Π.]», «Πολιτισμός - Πολιτιστική Κληρονομιά - Καλές Τέχνες στο Σχολείο (Πολιτιστική Κληρονομιά, Καλές Τέχνες και Σχολείο)», «Περιβάλλον και Εκπαίδευση» και «Αθλητισμός - Ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση» έγιναν δεκτά, κατά πλειοψηφία.

Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα «Εκπαιδευτικά Συστήματα - Εξετάσεις», οι ενότητες «Εκπαιδευτικό Σύστημα και Α.Μ.Ε.Α.» και «Εκπαιδευτικό Σύστημα και Μετανάστες» έγιναν δεκτές, κατά πλειοψηφία, ενώ οι ενότητες «Εκπαιδευτικό Σύστημα» και «Εισαγωγικές Εξετάσεις στα ΑΕΙ

και ΤΕΙ» απερρίφθησαν, κατά πλειοψηφία.

Τα θέματα «Ανώτατη Εκπαίδευση» και «Εκκλησία» απερρίφθησαν, κατά πλειοψηφία.

Το θέμα Βουλή των Εφήβων έγινε δεκτό, ομόφωνα.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα) της Βουλής των Εφήβων κατά την εξέταση των θεμάτων «Εκπαιδευτικά Συστήματα - Εξετάσεις (Εκπαιδευτικό Σύστημα, Εκπαιδευτικό Σύστημα και Α.Μ.Ε.Α., Εκπαιδευτικό Σύστημα και Μετανάστες, Εισαγωγικές Εξετάσεις στα ΑΕΙ και ΤΕΙ)», «Αξιολόγηση - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών», «Γλώσσα», «Υλικοτεχνική Υποδομή της Παιδείας», «Σχολικά Μαθήματα, Βιβλία και Διδακτική Μαθημάτων», «Ενισχυτική Διδασκαλία - Ολοήμερο Σχολείο», «Ανώτατη Εκπαίδευση», «Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση», «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός [Σ.Ε.Π.]», «Πολιτισμός - Πολιτιστική Κληρονομιά - Καλές Τέχνες στο Σχολείο (Πολιτιστική Κληρονομιά, Καλές Τέχνες και Σχολείο)», «Περιβάλλον και Εκπαίδευση», «Εκκλησία», «Αθλητισμός - Ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση» και «Βουλή των Εφήβων», που περιλαμβάνονται στη Σύνθεση Κειμένων των μαθητών της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Βουλή των Εφήβων, ΙΓ' Σύνοδος 2007 - 2008, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις του Εισηγητή Αθανασίου Μπέτσιου, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνθεση Κειμένων, κατ' αρχήν, κατά θέμα και προτάσεις, καθώς και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία, και εισηγείται την ψήφισή της από την Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή, με τη διαγραφή των θεμάτων «Ανώτατη Εκπαίδευση» και «Εκκλησία» και των ενότητων «Εκπαιδευτικό Σύστημα» και «Εισαγωγικές Εξετάσεις στα ΑΕΙ και ΤΕΙ» του θέματος «Εκπαιδευτικό Σύστημα - Εξετάσεις».

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2008

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (2ο Τμήμα)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Ε΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
(Β΄ Τμήμα)

(Διάλογος μεταξύ Εφήβων Βουλευτών και Γενικών Γραμματέων Υπουργείων και μελών της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος Βουλή των Εφήβων)

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ (Ίλιον - Παρατηρήτρια): Έχουν οι παρατηρητές δικαίωμα να πάρουν το λόγο;

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Μπορείτε να πάρετε το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ (Ίλιον - Παρατηρήτρια): Θα ήθελα να ευχαριστήσω κι εγώ το Ίδρυμα που μου προσφέρει την ευκαιρία να βρίσκομαι εδώ. Ως πρόσφατη φοιτήτρια, θα ήθελα να μιλήσω για ένα σημαντικό πρόβλημα, το οποίο εντόπισα με την είσοδό μου στον πανεπιστημιακό χώρο.

Είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω ότι το Πανεπιστήμιο, κυριολεκτικά, έχει ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, όσον αφορά στις πολιτικές παρατάξεις. Δεν είμαι, σε καμία περίπτωση, αντίθετη με το γεγονός της πολιτικοποίησης των μαθητών και δη των φοιτητών. Παρόλα αυτά, εντόπισα - και κοιτάω εσάς, γιατί γνωρίζω ότι είστε Καθηγήτρια Πανεπιστημίου - ότι οι παρατάξεις δημιουργούν ένα μεγάλο πρόβλημα μέσα στο Πανεπιστήμιο.

Όταν με πλησίασαν τα παιδιά, για να με βοηθήσουν για την εγγραφή μου, υπήρχαν στιγμές που αναρωτήθηκα: Με πλησιάζουν για να με βοηθήσουν, με πλησιάζουν γιατί με συμπάθησαν ή με πλησιάζουν για να με κάνουν ένα μελλοντικό μέλος της παράταξής τους; Και αυτό εξακολουθώ να αναρωτιέμαι ακόμα και τώρα. Εξακολουθώ να αναρωτιέμαι, αν τα παιδιά, με τα οποία κάνω παρέα, τα παιδιά, με τα οποία θα πω έναν καφέ, θα γελάσω στο μάθημα, θα παρακολουθήσω μαζί τους το μάθημα, εξακολουθούν να με κάνουν παρέα επειδή το θέλουν ή επειδή σκοπεύουν να με κάνουν μέλος της όποιας φοιτητικής παράταξης στην οποία ανήκουν.

Είστε όλοι υποψήφιοι φοιτητές. Θα ήθελα να σας το πω. Προσωπική μου άποψη είναι ότι οι

παρατάξεις έχουν κάνει πολύ μεγάλο κακό στο Πανεπιστήμιο και όχι μόνο σε επίπεδο διαπροσωπικών σχέσεων. Παρατήρησα ότι ακόμα και η ηγεσία του Πανεπιστημίου εξαρτάται ως ένα βαθμό - δεν γνωρίζω το βαθμό, καθότι μπήκα φέτος στο Πανεπιστήμιο - από τις παρατάξεις. Για να μην αναφέρω το αισθητικό αποτέλεσμα που δημιουργούν οι αναρίθμητες αφίσες στο χώρο του Πανεπιστημίου, ο οποίος, πραγματικά, θα επιθυμούσα να είναι καθαρός. Θα επιθυμούσα να φοιτώ σε ένα ίδρυμα όμορφο, όχι μόνο ως προς το περιεχόμενο των σπουδών του - και πιστεύω πως έχω την τύχη να φοιτώ σε ένα τέτοιο ίδρυμα - αλλά και από άποψη αισθητικής. Θα ήθελα να είμαι σε ένα Πανεπιστήμιο, στο οποίο να μπορώ να έχω ελεύθερα φίλους, χωρίς να αναρωτιέμαι αν με θέλουν για πολιτικά συμφέροντα ή αν απλά με θέλουν για φίλη τους.

Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η κυρία Ένι Μυφτάρη.

ΕΝΙ ΜΥΦΤΑΡΗ (Β΄ Αθηνών): Θα ήθελα να πω ότι αυτό που βλέπω εγώ, τώρα, είναι τραγικό, είναι απελπιστικό.

Κύριε Μπαμπινιώτη, μπορείτε να μου πείτε τι βλέπετε στα πρόσωπά μας;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων - Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών): Ερωτώμαι, αλλά κανονικά δεν έχω το λόγο...

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Δεν πειράζει, εκτός Κανονισμού, σας τον δίνουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ: Στα πρόσωπά σας βλέπω παιδιά που αρθρώνουν ένα λόγο σωστό, που έχει περιεχόμενο, όπου υπάρχει πρόταση, όπου υπάρχει ανησυχία. Γι' αυτό, δέχομαι ότι υπάρχει ελπίδα. Επίσης, αναγνωρίζω, από την περιγραφή που κάνετε, τις δικές μας παραλείψεις, τις αδυναμίες και τις ευθύνες μας.

Από κει και πέρα, η πολιτική ηγεσία και οι άνθρωποι οι οποίοι αποφασίζουν πιστεύω ότι θα ακούσουν μερικά απ' αυτά που λέτε και θα υπάρξει κάποιο αποτέλεσμα.

ΕΝΙ ΜΥΦΤΑΡΗ (Β΄ Αθηνών): Βλέπετε παιδιά με παιδεία; Εγώ δεν βλέπω αυτό, βλέπω "παπαγάλους", πτηνά. Αυτό μας ζητάει το σχολείο μας, οι καθηγητές μας οι ίδιοι: «Γίνετε παπαγάλοι, αποστηθίστε τα πάντα, μόνο για τις εξετάσεις». Το θέμα μας δεν είναι η γνώση στο σχολείο. Είναι απλώς η "παπαγαλία". Αυτό θεωρείται ντροπή, γιατί λέμε ότι η αρχαία Ελλάδα τα δημιούργησε αυτά, η Ελλάδα μας. Αυτή άνοιξε τις πόρτες για τη δημοκρατία, για την παιδεία, για

όλα. Και τώρα τι έχουμε; Τίποτα. Μένουμε σ' ένα ένδοξο παρελθόν, στο οποίο δεν υπάρχει ούτε παρόν ούτε μέλλον. Δεν έχουμε τίποτα. Είμαστε μια γενιά χωρίς παιδεία, των επτακοσίων ευρώ και με μία Κυβέρνηση ανύπαρκτη, με Αντιπολίτευση ανύπαρκτη, με Κόμματα ανύπαρκτα, τα οποία ακούμε, κάθε τέσσερα χρόνια, να βρίζουν το ένα το άλλο. Αυτό που παρατήρησα εγώ στις εκλογές ήταν ότι όλοι έβριζαν ο ένας τον άλλο, σχετικά με το τι δεν έκανε ο ένας και τι δεν έκανε ο άλλος. Τα ξέρω, τα βλέπω. Δεν χρειάζεται να μου τα λένε. Καταλαβαίνω πολύ καλά.

Αυτό που θα ήθελα θα ήταν κάθε Κόμμα να μου πει τι θα κάνει το ίδιο και τι μέτρα θα πάρει για την κατάσταση που υπάρχει. Η κατάσταση δεν πρόκειται να αλλάξει, αν εμείς οι ίδιοι δεν αλλάξουμε, γιατί την ευθύνη την έχουμε εμείς και όχι οι πολιτικοί, γιατί εμείς είμαστε εκείνοι που τους εκλέξαμε.

Θα ήθελα να ζητήσω και πάλι - επειδή δεν ήσασταν εδώ - το εξής: Αυτή η συνεδρία να μην καταλήξει σ' ένα dnd. Δεν θέλουμε άλλο πια. Μας στείλατε ένα προηγούμενο, όπου η κατάσταση ήταν απελπιστική. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός να κοιμάται; Αλήθεια, όποιοι είδαν το dnd, είδαν ότι ο κύριος Καραμανλής κοιμόταν. Δεν ήταν καθόλου καλό αυτό. Όχι μόνο αυτό, αλλά βλέπαμε τους Αρχηγούς των Κομμάτων να κοιτάνε ο ένας τον άλλο με μίσος μεταξύ τους. Εμένα δεν μου άρεσε αυτή η εικόνα. Υποτίθεται ότι όλοι οι πολιτικοί προσπαθούν να κάνουν ένα κοινό καλό για την Ελλάδα, ότι αυτό έχουν ως στόχο, ότι δεν έχουν ως στόχο οι ίδιοι να είναι καλά.

Σας ευχαριστώ.

.....

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):

Θα δώσουμε τώρα το λόγο στον πρώην Πρόεδρο της Βουλής, κ. Απόστολο Κακλαμάνη.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Πρέπει να είμαστε – και νομίζω ότι αυτό, πρώτα απ' όλα, αξιώνετε εσείς από εμάς- πολύ ειλικρινείς μαζί σας.

Πρέπει, λοιπόν, με απόλυτη ειλικρίνεια, να πω ότι, παρακολουθώντας για λίγο τη συζήτησή σας - γιατί επισκέφθηκα και τις άλλες Επιτροπές - τα συναισθήματά μου είναι ανάμεικτα.

Γιατί λεω «ανάμεικτα»; Είναι αυτό που νομίζω ότι είναι φυσικό να νιώσετε κι εσείς όλοι: ωραίες ιδέες, θάρρος, τόλμη, υπερβολές και καμιά φορά -όχι με δόλο και πρόθεση- και αδικίες.

Θέλω να σας πω ότι η Ελλάδα αυτή, όπως καθρεφτίζεται στα δικά σας πρόσωπα, στη δική σας εικόνα, στη δική σας τόλμη, αποφασιστικότητα, αλλά και αδυναμία και ανασφάλεια, είναι πολύ καλύτερη από την Ελλάδα των πατέρων σας, των παππούδων σας. Και αυτό, προφανώς, οφείλεται σε κάποιους αγώνες, σε κάποια δουλειά, σε κάποιες θυσίες, κάποιων γενεών πριν από

τη δική σας.

Το ότι δεν είναι τόσο καλή, όσο θα έλπιζαν όλες αυτές οι γενιές που προηγήθηκαν, όσο θα θέλατε να τη βρείτε κι εσείς σήμερα, δεν είναι λόγος για να διαγράψετε όλες εκείνες τις γενιές και την όποια προσφορά κάθε μιας. Διότι κάθε γενιά και η δράση της είναι ένα μεικτό αποτέλεσμα των επιμέρους ατόμων που συγκροτούν μία γενιά και των επιρροών που έχει η κάθε γενιά από αυτές που έχουν προηγηθεί.

Αυτή η εξατομίκευση, από τη μια μεριά, του «θέλω», του «ελπίζω», των «νομίζω» και η γενίκευση, από την άλλη, του «τι δεν θέλω», του «τι δεν ελπίζω», νομίζω ότι είναι ένας πάρα πολύ "ολισθηρός δρόμος".

Αυτό είναι το αρνητικό των συναισθημάτων. Γι' αυτό σας είπα ότι είναι ανάμεικτα.

Αν πήρα το λόγο, τον πήρα για έναν ακόμη λόγο. Είμαι Βουλευτής της Αντιπολιτεύσεως. Θεωρείται -ίσως και από την εικόνα και το λόγο και τον τόνο που χρησιμοποιώ, όταν μιλώ στη Βουλή- ότι είμαι οξύς και πολύ επιθετικός απέναντι στην Κυβέρνηση. Αυτό, όμως, που πρέπει εσείς να προσέξετε είναι να μη γίνει κανένας όχημα των όποιων υπερβολών, ιδιαίτερα της εικόνας.

Δεν είναι αλήθεια, αγαπητό μου κορίτσι, ότι ο Πρωθυπουργός, πέρυσι, στην αντίστοιχη Σύνοδο, κοιμόταν. Αν το δεχόμουν αυτό, θα υιοθετούσα μία αδικία απέναντι σε έναν πολιτικό, τον οποίο, όπως είπα, με οξύτητα και πολύ επιθετικότητα, εκεί που κρίνω ότι πρέπει –και μπορεί να κρίνω και λάθος - αντιμετωπίζω.

Το πρόβλημά μας και το πρόβλημα αυτού του θεσμού -που είμαι βέβαιος ότι θα θέλατε να συνεχισθεί- είναι ότι από την πρώτη στιγμή, εδώ και δεκατρία χρόνια, τα μάτια όσων θα όφειλαν, για να ενημερώνουν καλύτερα τον κόσμο και για να αξιοποιούν ιδέες, δεν άνοιξαν διάπλατα απέναντι στους νέους ανθρώπους. Σίγουρα αρκετά από αυτά που λέτε δεν είναι για αξιοποίηση. Κι εσείς οι ίδιοι το καταλαβαίνετε. Πολλά, όμως, μπορεί να είναι, όπως έλεγα πριν στον Πρόεδρο, όπως το "διαμάντι", που μια νοικοκυρά ανοικοκύρευτη, κάποιο βράδυ, γυρίζοντας από μία έξοδο, κατά λάθος, εκεί που βάζει διάφορα άχρηστα, βιαστικά άφησε μαζί με τα κοσμήματά της. Και πετάχτηκαν κάποια στιγμή. Είτε τα πήρε ο παλιατζής είτε πήγαν στα σκουπίδια. Εκεί μπορεί να βρεθεί ένα "διαμάντι". Στα κείμενά σας και στο λόγο σας –και γι' αυτό δεν πρέπει από πριν να απορρίψει κανείς τίποτα- μπορεί να υπάρχουν τέτοια "διαμάντια". Αυτά, όμως, είναι "διαμάντια" που θα προέλθουν από εσάς.

Θα πρέπει, λοιπόν, να διαφυλάξετε αυτήν τη διαδικασία απέναντι στην υπερβολή, από την πλευρά σας, που θα αξιοποιείται από όσους ανησυχούν μήπως κάποιοι άλλοι ξέρουν περισσότερα

από αυτούς και τους οποίους βολεύει περισσότερο να απαξιώνουν και άτομα γύρω τους και γενιές ολόκληρες.

Σας παρακαλώ πάρα πολύ, γυρίζοντας στα σχολεία σας, να ασκηθείτε περισσότερο στον προβληματισμό. Όπως είχα πει στην Α' Σύνοδο, ο λόγος πρέπει να είναι ο δικός σας λόγος. Καθαρός και αφεγάδιαστος.

Γι' αυτό και, αν προσέξατε, στη δεύτερη φάση της συζητήσεως, ήσασταν πιο αυθόρμητοι...

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):
Ακριβώς.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Και πιο ειλικρινείς. Επιτρέψτε το μου αυτό. Κάποιος που μιλάει "από στήθους" είναι ειλικρινέστερος. Είναι ειλικρινέστερος αυτός που ομιλεί "από στήθους" από εκείνον που ομιλεί με τον γραπτό του λόγο.

Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε, εσείς έχετε πικρά πείρα, γιατί, και λόγω ηλικίας, αν πάρω το λόγο, δεν τελειώνω γρήγορα...

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):
Σας ευχαριστούμε για την τοποθέτησή σας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ελπίζω, όμως, αυτά που είπα στα παιδιά, με καλή διάθεση και με πολλή αγάπη, να τους είναι χρήσιμα.

Σας ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής):
Εμείς σας ευχαριστούμε.

Συμφωνούμε μαζί σας ότι η τελευταία φάση της συζήτησης ήταν πολύ πιο ζωντανή, γιατί ήταν αυθόρμητη.

Έχουμε ένα μικρό χρονικό περιθώριο. Αν κάποιος από τους εκλεκτούς προσκεκλημένους θέλει να πει δύο κουβέντες, θα είχαμε τη δυνατότητα.

Ο κ. Αθανάσιος Κυριαζής έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ (Ειδικός Γραμματέας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης): Κατ' αρχήν, θα ήθελα να συστηθώ. Είμαι ο Ειδικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας. Έρχομαι και εκ μέρους του Υπουργού Παιδείας, ο οποίος, αυτήν τη στιγμή, απουσιάζει στο εξωτερικό. Θα ήθελε να είναι σήμερα, αλλά δεν μπορούσε. Είναι απασχολημένος.

Παρακολουθώντας το διάστημα αυτό, εκείνο που εμένα μου έκανε εντύπωση και που ειλικρινά με προβλημάτισε, είναι ότι είχατε κάποιες προτάσεις. Είπατε για την Ανώτατη

Εκπαίδευση. Είπατε τι βλέπετε στο Πανεπιστήμιο. Είπατε πώς αισθάνεστε, αυτήν τη στιγμή, ως υποψήφιοι, που είστε οι περισσότεροι, για τα Πανεπιστήμια.

Πολλά από αυτά πιστεύω ότι είναι αλήθεια. Πραγματικά, συμβαίνουν ορισμένα από αυτά που αναφέρθηκαν.

Εκείνο το οποίο θέλω να πω είναι ότι, πράγματι, το σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων, αν το δει κανείς, πρέπει να αλλάξει, γιατί είναι δομημένο εδώ και πολλά χρόνια. Και δεν είναι ούτε πριν από πέντε ούτε πριν από δέκα ούτε πριν από είκοσι χρόνια. Αν δει κανείς τη Μεταπολεμική εποχή, ο προσανατολισμός όλων των νέων, που πήγαιναν στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο, ήταν να σπουδάσουν στο Πανεπιστήμιο. Οι καιροί τότε ήταν διαφορετικοί. Οι κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες ήταν διαφορετικές.

Το σύστημα αυτό, που στέλνει όλο τον κόσμο στα Πανεπιστήμια, δεν δίνει καμία άλλη διέξοδο. Άκουσα μια κοπέλα να λέει: «Δεν έχουμε ζωή αυτήν τη στιγμή. Από την ώρα που θα μπορούμε στο Λύκειο, όλη μας η ζωή είναι πώς θα δώσουμε εξετάσεις για να μπορούμε στο Πανεπιστήμιο».

Επειδή έχω και εγώ παιδιά, που είναι στην ηλικία αυτή, το βλέπω πολύ καλά αυτό που λέτε και το πιστεύω. Θέλω να πιστεύω ότι τα επόμενα χρόνια, τους επόμενους μήνες, θα ξεκινήσει μια προσπάθεια, μια διαδικασία, ώστε να αλλάξει αυτό το σύστημα, να γίνει πολύ καλύτερο, να γίνει πιο δίκαιο και πιο ανθρώπινο, για να πω την προσωπική μου άποψη.

Εύχομαι σε όλους σας καλή επιτυχία και, όπως είπε και ο κύριος Πρόεδρος, προς Θεού, να μην χαλάσει αυτός ο θεσμός. Να ακούγονται τα λόγια όπως έχουν.

Ευχαριστώ.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ο κ. Μπαμπινιώτης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων - Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών): Τις απόψεις μου τις είπα εκτενώς χθες και εμμένω σε αυτές. Νομίζω, απ' αυτά που άκουσα, ότι βρισκόμαστε στην ίδια κατεύθυνση με τα περισσότερα παιδιά, με τους περισσότερους νέους.

Θα ήθελα να τονίσω τη σημασία της επισήμανσης που έκανε ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής, με μία μεγάλη κοινοβουλευτική πείρα και με παρρησία ασυνήθη, δηλαδή ότι απαξιώνοντας τις προηγούμενες γενιές δεν λύνουμε προβλήματα. Πατάμε επάνω σε ό,τι έχει χτιστεί και προχωρούμε. Δεν διεκδικούμε ότι έχουμε λύσει τα θέματα, γιατί δεν θα ήμασταν εδώ, δεν θα

λέγαμε αυτά, αλλά το να τραβάμε κονδυλίες και να σβήνουμε όλο το παρελθόν, ό,τι έδωσαν οι πατεράδες μας και οι παππούδες μας, δεν είναι σωστή προσέγγιση. Άλλο πράγμα είναι η κριτική.

Και κάτι ακόμη, που θα το πω εγώ, που είμαι δάσκαλος και δεν είμαι πολιτικός. Όταν απαξιώνεις τους πολιτικούς, απαξιώνεις τα πάντα και απαξιώνεις το κοινοβουλευτικό έργο και την εκπροσώπηση. Η επόμενη φάση είναι αυτή από την οποία έχουμε ακόμη τραυματικές εμπειρίες: είναι αυτά τα δικτατορικά καθεστώτα, αυτές οι εξωκοινοβουλευτικές παρεκκλίσεις. Πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, ώστε να κάνουμε την κριτική μας, να έχουμε τα επιχειρήματά μας, αλλά να σεβόμαστε και τους θεσμούς, με τους οποίους έχει πορευθεί αυτός ο τόπος.

Έχουμε σήμερα, όπως είπα και χθες, μια δημοκρατία, την οποία θέλουμε να κάνουμε καλύτερη, αλλά θα ήταν άδικο και ολέθριο να τη διαγράψουμε και να πούμε ότι δεν έχουμε τίποτε και ξεκινάμε από την αρχή. Αυτό, αγαπητοί, πάντοτε, το λω με τα λόγια του δασκάλου.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ο κ. Παρασκευόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ (Μέλος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των Εφήβων – Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών): Είχα το προνόμιο, για χρόνια, περίπου σαράντα, να ερευνώ και να διδάσκω Ψυχολογία του Εφήβου. Βρέθηκα πέρσι και φέτος, εδώ, στη Σύνοδο τη δική σας. Τι συμπεραίνω; Ότι κάποια βιβλία που γράφαμε πριν κάποια χρόνια -όχι πολλά, πολύ λίγα- και εμείς για την εφηβεία θα πρέπει να τα αναθεωρήσουμε. Εμείς οι μεγάλοι πρέπει να καταλάβουμε ότι κάθε εποχή έχει τη δική της εφηβεία. Η εφηβεία είναι συνάρτηση των κοινωνικών συνθηκών, της οικονομικής κατάστασης, των ευκαιριών που δίνονται στους νέους κ.λπ.

Εκείνο που εγώ κρατάω, για εμάς, τους μεγάλους, είναι ότι εάν λείπει αυτό που εσείς συνέχεια μας περνάτε, δηλαδή η ανάγκη για αιώνια αναγέννηση, εάν εμείς οι μεγάλοι δεν το κατανοήσουμε, δεν το ενστερνιστούμε, λυπάμαι, αλλά όποιες καλές προθέσεις κι αν έχουμε, πιθανόν να μην έχουν τα αποτελέσματα που επιθυμούμε.

Εγώ σας συγχαίρω και σας εύχομαι καλή πόρευση.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής - Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Ολοκληρώνουμε με τον κ. Φορτσάκη.

Κύριε Φορτσάκη, έχετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ (Μέλος της Επιτροπής του Προγράμματος Βουλή των

Εφήβων - Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών και Αναπληρωτής Πρόεδρος της Νομικής Σχολής Αθηνών): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Ονομάζομαι Φορτσάκης Θεόδωρος και είμαι Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είμαι Αναπληρωτής Πρόεδρος της Νομικής Σχολής Αθηνών.

Θέλω να σας πω ότι με πολύ ενδιαφέρον και πολύ προσοχή άκουσα αυτά που είπατε. Ευχαριστώ, προσωπικά, για όλες τις καλές ιδέες που είχατε. Μου κάνει πολύ καλό να ξανακούω νέους ανθρώπους να σκέφτονται για τα θέματα της παιδείας. Νομίζω ότι πολλά απ' αυτά που θίξατε είναι καίρια ζητήματα και πρέπει εμείς οι μεγαλύτεροι, είτε εκπαιδευτικοί είτε πολιτικοί, να τα λαμβάνουμε υπ' όψιν.

Θα ήθελα δύο σκέψεις να σας πω. Πρώτα-πρώτα, η παιδεία είναι ένα κομμάτι της κοινωνίας. Δεν μπορεί κανείς να έχει καλύτερη παιδεία, εάν δεν έχει καλύτερη κοινωνία. Οι εκπαιδευτικοί, το εκπαιδευτικό σύστημα, οι δομές μας, είναι ενιαίες και δεν μπορούμε να αποσπάσουμε ένα κομμάτι και να ξεχάσουμε το υπόλοιπο. Άρα, το αίτημά μας για καλύτερη παιδεία συνδέεται άμεσα με το αίτημα για καλύτερη κοινωνία. Πώς θα την πετύχουμε είναι μεγάλη συζήτηση, η οποία δεν μπορεί να γίνει τώρα, αλλά να θυμάστε ότι αυτά τα δύο πράγματα είναι συνδεδεμένα.

Η παιδεία σήμερα –το είπατε πολλοί από εσάς- και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη είναι το μέσο για να αποκτήσουμε ταυτότητα. Ποιοι είναι οι σημερινοί Έλληνες; Είναι αυτοί που γεννήθηκαν Έλληνες; Είναι και οι Αλβανοί που έχουν έρθει εδώ; Είναι και οι Βούλγαροι και όλοι οι άλλοι που έχουν έρθει από ξένες χώρες; Ποιοι είναι οι Ευρωπαίοι; Είναι μόνο οι Έλληνες; Είναι μόνο οι Γάλλοι ή οι Γερμανοί;

Η παιδεία μάς επιτρέπει να αποκτήσουμε μια ταυτότητα, διότι η παιδεία αναδεικνύει τις αξίες, τα ιδανικά και μας επιτρέπει να συμμετέχουμε στην εξυπηρέτηση αυτών των ιδανικών και αυτών των ανθρωπιστικών αξιών. Αυτό είναι που μας συνδέει όλους μαζί, μας κάνει Ευρωπαίους και μας κάνει να συμμετέχουμε σε μία μεγάλη κοινωνία, η οποία είναι η ευρωπαϊκή.

Όπως είπε ο Πρόεδρος κ. Μπαμπινιώτης και ο κ. Παρασκευόπουλος, πρέπει να είμαστε ανατρεπτικοί. Σας προτρέπω εντόνως να είστε ανατρεπτικοί, διότι και το Πανεπιστήμιο το ίδιο, ως θεσμός, δημιουργήθηκε από το 12ο αιώνα από ανατροπές. Όμως, η ανατρεπτικότητά σας πρέπει να έχει ένα στόχο δημιουργικό. Δεν καταστρέφουμε μόνο για να ρίξουμε αυτό που υπάρχει, αλλά για να φτιάξουμε κάτι καλύτερο. Άρα, αυτό το κάτι καλύτερο, να το κρατάτε στο νου σας, να το επιδιώκετε και η ανατροπή να εξυπηρετεί τη δημιουργία.

Καλή συνέχεια.

Στιγμιότυπο από τη συνεδρίαση της επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων 2ο Τμήμα. Παρακολουθούν οι: κ.κ. Δημήτριος Σιούφας, Πρόεδρος της Βουλής, Γιάννης Ιωαννίδης υφυπουργός Πολιτισμού, Ευάγγελος Χρυσός Γ.Γ. του Ιδρύματος της Βουλής, Αθανάσιος Κυριαζής, Ειδικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπ/σης του ΥΠΕΠΘ, και Γεώργιος Μπαμπινιώτης Πρόεδρος της Επιτροπής Βουλής των Εφήβων και τα μέλη Ιωάννης Παρασκευόπουλος και Θεόδωρος Φορτσάκης μέλη.

Στιγμιότυπο από τη συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, 2ο Τμήμα. Παρακολουθεί ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης.

Στιγμιότυπο από τη συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, 2ο Τμήμα. Προεδρεύει η κα Βέρα Νικολαΐδου Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής (Β' Πειραιώς, Κ.Κ.Ε.).

Στιγμιότυπο από τη συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων 2ο Τμήμα. Ομιλεί ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτριος Σιούφας. Παρακολουθούν οι: κ.κ. Γιάννης Ιωαννίδης υφυπουργός Πολιτισμού, Ευάγγελος Χρυσός Γ.Γ. του Ιδρύματος της Βουλής, Αθανάσιος Κυριαζής Ειδικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπ/σης του ΥΠΕΠΘ, και Γεώργιος Μπαμπινιώτης Πρόεδρος της Επιτροπής Βουλής των Εφήβων.

Στιγμιότυπο από τη συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, 2ο Τμήμα. Ομιλεί ο κ. Γεώργιος Μπαμπινιώτης, Πρόεδρος της Επιτροπής Βουλής των Εφήβων. Παρακολουθούν οι: κ.κ. Δημήτριος Σιούφας, Πρόεδρος της Βουλής, Γιάννης Ιωαννίδης υφυπουργός Πολιτισμού, Ευάγγελος Χρυσός Γ.Γ. του Ιδρύματος της Βουλής, Αθανάσιος Κυριαζής, Ειδικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπ/σης του ΥΠΕΠΘ και ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής Απόστολος Κακλαμάνης.